

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” Iosif Maraschall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERTATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Invitare de abonament.

În curând se împlinește earăși un jumătate de an în viața „Foi Poporului”. Credincioși programului de-a lumina, sfătui și îmbărbăta poporul în lupta lui pentru propășirea economică, morală și pe toate terenele riuții, vie „Foaia Pop” a stărut ca din an în an să satisfacă mai mult îndatorit, ce și-a impus.

De aceasta năsuință va fi călăuzită și pe viitor „Foaia Poporului”; ea va lucra tot în direcția veche, stăindu-se a introduce îmbunătățiri tot mai multe, pentru ca să fie vrednică de numele ce și-a ales. Săntem convinși deci, că lucrăm, nu în interesul ei propriu, ci al poporului român, a cărui înaintare ne zace tuturora la inimă, când rugăm pe abonatul de până acum să o aboneze și mai departe și mână de dragoste față de deapropoale, să îndemne și pe alții, ca să o aboneze.

„Foaia Poporului” cuprinde în fiecare număr al său materie bogată, referitor la tot ce interesează publicul românesc. Ea ar trebui să nu lipsească din nici o casă românească, căci pe lângă știrile politice și din lumea mare cuprinde și povești și sfaturi din economie și viața practică.

Afară de acestea ea apare ilustrată în fiecare număr.

Și cu toate acestea prețul abonamentului e mic, așa că luând în socotă mărimea ei, „Foaia Poporului” este cea mai ieftină foaie românească.

Prețul abonamentului rămâne același și anume:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg 4 cor.
Pe o jumătate de an 2 cor.

Pentru România, Bulgaria, Rusia și America:

Pe un an întreg 10 franci (lei).
Pe o jumătate de an 5 franci.

Pentru a înlesni iubitorilor noștri cititori trimiterea prețului de abonament, la numărul de față alăturăm câte un aviz postal pentru toți aceia, a căror abonament se sfârșește cu finea lunii Iunie, rugându-i a-și înnoi abonamentul cât mai curând.

Administrațiunea

„Foi Poporului”.

Archiducele Iosif la Königrätz.

De-ale școalei.

Începutul științei de carte și de cultură s'a făcut la toate popoarele în familie. Puținele cunoștințe ce le are un popor la începutul dezvoltării sale ușor se pot împărtăși copiilor în cercul familiei.

După ce cultura îndecursul timpului s'a sporit, popoarele au început a-și înființa școale, acestea însă nu erau institute deschise pentru toate clasele societății.

Ideia școalei populare a dat-o omnirii Isus Christos.

El ne a învățat că, înaintea Tatălui ceresc toți sânt egali, deci toți au drept de cultiva a-și spiritul și mintea pentru a se putea apropia de perfecțiune.

Christos voește a șterge dosebirea de castă dintre om și om.

Dacă privim dezvoltarea istorică a școalelor în secolii dintâi ai evului mediu vom vedea, că școala a crescut pretotindenea sub scutul bisericii.

Biserica era tulpina, ear' școala era vlăstarul răsărit din biserică.

Școala poporală e un institut de educațiune public și general, care sprijinit în activitatea sa de familie, bise-

rică și stat, dă fiecărui individ cultura clementară ce este de lipsă pentru ca el să se poată avea o viață deamănă de om.

Școala poporală împrumută fiecărui om cultura elementară.

Ea are se lumineze elevii, formând din ei oameni, cari se știe da piept cu toate greutățile vieții. Acum se vedem pedecile ce ne stau în calea educațiunei.

Iubit popor! Dragi Români! Trebuie să știți că școala are să fie spriginită de familie, adică de tata și de mama băeților cari umblă la școală. Cum au aceștia să o spriginească ve voi spune îndată. Înainte însă de a vă spune aceasta, ve aduc un exemplu: Dacă un bărbat merge la lucru fără a-și duce și femeia, el va găta mai târziu ca și când ar fi mers ambii, ori dacă bărbatul strică ce a agonisit, pe beaturi, deși femeia e cruțătoare tot la nimic ajung. Tocmai așa stă lucrul și cu școala.

Creșterea familiară trebuie se procedă în înțelegere cu cea școlară, ca nu ce una zideste, cealaltă se strice. Familia trebuie se de școalei spijin material și moral. Părinții se-și trimită copiii regulat la școală, se-i provadă cu cărți de lipsă, se-i îndemne la sirguintă și supunere, și se-i ajute ca se-și poată împlini datorințele lor față de școală.

Lucrul însă în multe părți e întors: părinții n'au grije de a-și purta copii regulat la școală, nu-i provăd cu cele de lipsă, ba nici evidență nu țin de cele ce învață copii lor în școală. Dacă copii merg dela școală acasă, îi mână în câte lături toate, ear' dacă copilul spune că are se învețe, îi zice tatăl-seu ori mamă-sa, mergi unde ți-am spus, învață ce ai la școală; alt copil zice se-și de bani de cărți, acelaia îi răspunde: dar lasă puilul tatei, că nu vei fi tu nici dascăl, nici popă.

Dragi Români! Nu pentru aceea trebuie se umble copii vostri la școală că se se facă din ei tot dascăli ori preoți, ci pentru aceea, se li-se lumineze mintea, se știți și voi cu toți ce e scris negru pe alb, nu se fugiți cu o scrisoare ori alt ceva la vecinul vostru. D-zeu a făcut pe

om după asemănarea sa, adică fiecare se fie stăpân peste sine, și dacă e stăpân peste sine omul, de ce se nu fie stăpân și peste mintea sa?

Ca se putem ajunge cu toți să fim stăpâni peste mintea noastră, trebuie să iubim școala tocmai cum iubim o bucată de pâine. Să vă trimiteți copii regulat la școală, se le cumpărați de toate ce au de lipsă, căci tocmai așa au și ei lipsă de recvișite ea soldatul de arme, când merge în bătălie ori voi de unelte când mergeți la lucrul câmpului.

Dacă copilul vine dela școală să purtați grige de el se învețe, să întrebați ce are pe lectiune, se întrebați de a știut răspunde în ziua aceea, de a știut se-l lăudați, de nu se-l pedepsiți. Căci a aștepta totul numai și numai dela învățător, nu se poate. V'am arătat dragii mei cum are se fie familia în legătură cu școala. Omeni învățați din vechime încă au aflat, că dacă familia nu ajută pe învățător, nu ajunge departe, că știți prea bine ea unde doi lucră, nu lucră unul.

I. A. Toboleanu, inv.

Jertfele bandelor bulgare.

După arătările statistice oficiale în cei doi ani din urmă bandele bulgare din Macedonia au ucis 640 de creștini și 111 au fost răniți.

Românii Macedoneni și Grecii.

Grecii din Macedonia sunt tare năcăjiți pentru drepturile, ce Sultanul le-a dat Românilor din Macedonia, deoarece ei țin pe Români aparținători nației grecești. În unele locuri voiesc chiar a face împotrivire. Astfel foaia »Pol. Correspondenz« are din Constantinopol știrea, că se prevede o aprigă împotrivire contra concesiunilor date de Sultan Românilor macedoneni, din partea comunității grecesci din Üsküb, de ore-ce existența acestora este amenințată de faptul, că cu noua stare de lucruri cea mai mare parte a locuitorilor va declara, că sunt Români și nu Greci.

Universitate italiană. În afacerea universității italiene, ce vrea se o deschidă guvernul austriac în Rovereto, foaia »Tiroler Tagblatt« e informată din Viena, că proiectul de lege prin care se va decreta întemeierea universității, va fi adus în curând în parlament și votat. Astfel nu preste mult dorința veche a Italianilor din Austria va fi împlinită.

DIN LUME.

Pe când în unele părți ale Rusiei tot se mai ivesc tulburări mai mici, Țarul a primit deputația zemstvo-lui (adunare) din Moscva, căreia i-a zis, că acuși vor fi chemați deputați de-a lua parte la afacerile statului.

În despărțirea Norvegiei de Svedia nu s'a întâmplat nimic nou; se crede, că afacerea se va isprăvi pe cale pacinică.

La Țarul.

Țarul a primit în 191. c. deputația congresului-zemstvo din Moscva. În numele deputației o vorbit prințul Trubețcoiu, arătând stările slabe din Rusia și cerând vindecare de la Țar.

Țarul răspunzând, și-a exprimat părerea de rău asupra nenorocirilor din resboiul cu Japonezii, apoi a zis, că voința neclintită a lui este, ca se se convoace o adunare națională de deputați aleși. Aceasta — a zis Țarul — se va împlini.

Vorbirea Țarului a făcut bună impresie pretotindinea, căci acum totuș se crede, că Rusia va avea o formă de guvernare parlamentară.

Svedia și Norvegia.

Nu se știe, cum se va sfârși ruperea uniunii dintre Norvegia și Svedia, dar se crede, că atât regele Oscar, cât și dieta Svediei, care se întrunește acum, vor recunoaște faptul împlinit.

Norvegia va avea pe lângă puterile europene trimiși diplomatici separați. Acum Norvegiei își caută un rege, dar este o partidă mare, care ar voi să facă Norvegia republică.

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

Cu toate asigurările, că cele două puteri, Rusia și Japonia, sunt aplicate la pretractări pentru pace, operațiunile militare în Manciuria nu încetează. Până când se vor începe tratativele, se vor întâmpla încă lupte, după cari apoi se vor îndrepta și sfătuirile de pace.

Știrile mai nouă sunt următoarele:

Mișcările Iaponezilor.

După știri sosite la Londra, Japonezii au făcut nește mișcări foarte priincioase — pe câmpul de resboi din Manciuria. Lupta hotă-

FOITA.

Fata de împărat.

— Baladă poporală. —

Frunză verde rechița
Auzea-se auzea
La tufișul spinilor
Glas de tinăr rugător
Rugător, tânguitor.
Că cum nu s'a tângui
Că-i în gura șerpelui
Șerpelui șiretului,
Care de mic îl prindea
Și de mare l'înphița
L'înghița de jumătate
Dar' mai departe nu poate,
De curele țintelate
Și de arme încărcate.
Nime 'n lume n'auzea
Numa-o fată de împărat
Ce dormea 'ntr'un vîrf de brad
Fata cum 'mi-l auzea

Jos la el să scoborea
Și mare milă o lovea
Vězând chin
Vězând suspin
Vězând un necaz deplin.
Cel ficior 'mi-o agrăia:
»Tu copilă, draga mea
De cându's nu te-am vėzut
Nici vėzut, nici cunoscut
Nici bine nū Ț'am făcut;
Floricea dintre smochine
Dar' se-mi faci copilă un-bine
Să tragi de-aici dela mine
Celi mai scurte carabine
Că acelea's umplute bine
Tot cu gloanțe de argint
Să omoare mai curēnd,
Și le 'ndreaptă înspre mine
Să nu trāesc cum trāesc
Aici se mă necājesc
Printr'un blāstām părintesc«.
— Dar' fata ce îmi făcea?
Să tragă în el nū-mi vrea
Făr' cătră șerpe zicea:

»Tu mă șerpe-afurisit
Lasă cel trup ficioresc
Că de nu mi-te ochesc
Prin vėrfuțul capului
Prin mijlocul trupului«.
Șerpele îi răspundea:
»Tu copilă
Tu nāmilă.
Lasă ăst voinic aici
Că de nu mi-li lāsa
Toate 'nspre rău Ți-or umbla,
Ear' dacă-mi ajuta
Toate 'nspre bin' s'o 'ndrepta«.
Fata cum îl auzea
Până în suflet se scārbea
Până 'n creri se cătrēnea
Față de șerpe merea
Carabin la ochi punea
Oblu 'n frunte îl țeluia
Tare bine l' nimerea
De pe loc îl omorea,
Apoi pe ficior scotea
La fântānă mi-l spāla
De veninul cel șerpesc

ritoare se aşteaptă pe la sfârşitul acestei luni. Oastea iaponeză înaintază în trei corpuri mari.

La Vladivostok.

Foaia engleză »Times« e informată, că Japonzii au plănuiră afacerea cetăţii Vladivostok. Generalul japonez Hasugava a înaintat mult pe valea riului Tumen, unde se aşteaptă lupte mari. Hasugava are 100 mii de oameni.

Pregătirile Rusiei.

Guvernul rusesc a comandat la fabrica de arme şi cartuşe Löwe din Berlin 200 milioane de cartuşe pe 1 August c.

Ştiri de pace.

Foaia »Berliner Tageblatt« e informată din Petersburg, că Țarul a primit o înştiinţare amănunţită despre condiţiile de pace ale Japoniei.

Ambasadorul japonez, Takahira, din Washington a înştiinţat pe Roosevelt, că încredinţării Japoniei pentru pace pot să fie în 1 August în Washington.

Cât a costat lupta dela Cluzimă.

După datele eficioase ruseşti, perderile Rusiei în lupta maritimă din urmă au fost următoarele:

S'au nimicit 12 vapoare mari, în preţ de 85,324.000 ruble.

Japonezii au prins 4 vapoare; valoarea acestora este 23.972,000 ruble.

S'au mai nimicit alte vapoare mici, torpede etc. în preţ de 24.000,000.

În total 134 296,000 ruble. adică perderile Rusiei au fost preste o sută treizeci şi cinci milioane de ruble, afară de suma uriaşă ce a costat lunga călătorie a flotei până în apele chineze.

Archiducele Iosif — la Königrätz.

— Vezi ilustraţia. —

În nrul trecut dând ştire despre moartea archiducelui Iosif, unchiul împăratului şi regelui nostru, am amintit, că repozatul a avut mare plăcere pentru cariera militară şi a înaintat până la cele mai înalte ranguri militare. În războiul din 1866 a comandat la Königrätz corpul al 4 de armată, dovedind un curaj uimitor. El a fost rănit la o mână şi patru cai au fost puşcaţi de sub el, dar cu toate

De veninul diavolesc.

Feciorul cum se trezea

Tare bine îi părea

Că lângă el 'mi-o vedea

Pe astă fată

Sprâncenată.

Pe fata cum 'mi-o vedea

La picioare se şipa

Trupuşoru-îi cuprindea

Cu ochii 'n lacrimi zicea:

— Draga mea

Iubita mea

Spune-'mi cu ce se-ţi plătesc

Că mai făcut se trăiesc.

Fata din graiu îi grăia:

»Da nimica nu-'mi plăti

Făr' pe mine mi peţi

Că tata-'i mare împărat

Şi trei 'mpărăţii 'mi-o dat

Şi pe mini/de-îmi lua

Încă pe-atâtea ne-a da.

Cul. de Teodor A. Bogdan.

aceste archiducele a luptat până în capăt în linia de foc. Chipul nostru ne arată momentul, când explodează un şrapnel în apropierea lui.

În legătură cu aceasta amintim, că înmormântarea s'a făcut Luni, în 19 l. c. în Budapesta, cu mare paradă militară, luând parte la ea şi Maiestatea Sa.

„Țiganul în căruță“.

— »Un apel«. —

Subsemnatul văzând că anecdotele mele scrise în verşuri au produs şi produc — după cum cetesc prin foile noastre — mult haz pe la petreceri, cum spre pildă iarna trecută în Braşov. Mai 'nainte am cetit în »Foaia Poporului« că unele din lucrările mele au fost cetite »cu adevărată plăcere la şedinţele literare ale meseriaşilor Români din Sibiu«, o altă anecdotă cum am cetit în »Poporul Român« din anul trecut, ar fi produs »mult haz« la o şedinţă festivă a teologilor şi pedagogilor din Caransebeş, apoi la petreceri în Sighişoara, Sebeşul-săs., Agnita, şi alte multe locuri. Acestea precum şi sfatul unor bărbaţi însemnaţi de-ai noştri m'au îndemnat a mă mai ocupa din când în când şi cu lucrări de acestea.

La o petrecere aranjată în Agnita cu ocasiunea conferinţelor învăţătoreşti a fost recitat şi dialogul meu »Țiganul în căruță« despre care am cetit şi în »Telegraful Român« că a »produs un haz deosebit«, ear' publicului mult ia convenit lucrarea aceasta, dovadă că aproape preste 60 cunoscuţi de-ai mei m'au sfătuit să-imi scot lucrarea aceasta originală în broşură, pentru care dela mulţi am şi primit preţul ei înainte.

Deci ca să pot scoate de sub tipar şi aceasta lucrare avisez de toţi prietini mei pe cum rog şi pe st. cetitori ai »Foi Poporului« cari doresc să aibă această broşură nouă, ca în decurs de 10 zile să mă avizeze în o epistolă alăturând în ea şi preţul broşurei de 14 bani în marce postale. Asemenea cari doresc broşura care cuprinde mai multe lucrări despre care amintesc că s'au predat pe la locurile de mai sus, să-îmi trimită 30 bani cu porto cu tot.

Broşura »Țiganul în căruță« va eşi de sub tipar în timpul cel mai scurt, ear' după apariţie îndată o voi trimite celor ce au cerut. Sperez că va fi bine primită şi broşura aceasta.

Măgăreiu, Iunie 1905 u. p. Bürköş (comit. Târnava-mare.)

Emanuil Suciu.

Scrisori pedagogice.

XIV.

Gâlcevitorii.

Sunt pe la satele noastre oameni, numiţi »gură cască« cari cât e lumea nu fac altceva, decât stau pe la cele poduri din sat, pe la cele cărcime şi deregătorii publice; cari cât e ziuaică nu fac altceva decât pândesc: cuvintele oamenilor, ca să afle ceva, ce să ducă mai departe şi să producă zizanie între oameni. Pe aceştia 'i-ai numi eu gâlcevitori! Cine produce gâlceavă între oameni? Acela, care caută ocazia să strice bunele relaţiuni între oameni.

Sunt oameni, cari trăiesc foarte bine de ani îndelungaţi şi mai mare îţi e dragul să-îi vezi, cum se întâlnesc, cum îşi şoptesc vorbe plăcute şi se înţeleg bine. Vine tăcătorul de zizanie şi strică buna rânduială dintre ei. Acel gură cască a auzit vre-o vorbă nevino-

vată, vre-o glumă, făcută de unul ori altul atunci când se adună oamenii grămadă la o Țiră de basadă. Câte nu se glumesc la astfel de întruniri populare!!! Noi bine ştim, că poporul nostru e foarte şăgalnic; îi place mult să facă pe glumeţul. După cât 'mi-a dat mie să cunosc viaţa poporului, mai că nu este om, care pe lângă numele de botez, să nu aibă şi vre-o poreclă de glumă. Auzi cum unul e numit: Titorul, altul Burdulea, altul Şanta, altul Muncitorul etc., tot epitete referitoare la vre-una din trăsăturile tipice ale fiinţei lor.

Aceste sunt porecle date de oameni şăgalnici, de cari geme poporul nostru.

E o plăcere să-îi ascuţi la sapă, la coasă, la secerat şi la culesul cucuruzului. Şi cu toate acestea e mirare, că încă din oamenii studiaţi n'a răsarit vre-o capacitate, care în formă superioară să dea expresiune acestei note spirituale din fiinţa noastră românească.

Dar' va veni, că trebuie să vie.

Nu condamn titlaturile acestea, când ele produc haz şi nu supără pe cela la adresa căruia s'au zis. Sunt însă de condamnat aceia, cari şi atunci mai continuă cu glumele, când acela pe contul căruia se glumeşte se supără. Din punct de vedere moral nu-îi permis, ca să mai aştăm pe cineva, după-ce vedem, că se supără, glumele au loc numai până la un timp. Dacă glumeţii sânt de condamnat, cum să nu fie gâlcevitorii, căci aceştia nu glumesc. Ei umblă anume să bage venin în viaţa oamenilor. Scopul lor nu este să producă distracţie, ci e să amărească, deci ei sânt stricători nu petrecători.

Ei fură câte un cuvânt slab, apoi îl Țes şi întreȚes în chipul şi felul lor şi scot o mirosenie, de care se spărie acel, căruia 'i-o spune. Îl aduce pe acesta în așa foc de mânie, încât tot fierbe şi clocoteşte, aşteptând numai prilejul să se descarce asupra bîrşitorului.

Pe acest soi de oameni am voit să-îi stigmatizez iubite prietene, ca tu în calitatea ta de preot să lucrezi de pe amvon pentru stîrpirea lor.

Dr. Petru Span.

Esamenul dela şcoala gr.-cat. din Mediaş.

Esamenul cu băieţii dela şcoala gr.-cat. din Mediaş s'a Ținut Duminecă în 4 Iunie n. c. în biserica gr.-cat. la orele 2 d. a.

Era pe la orele 1½, când aceasta biserică frumoasă era îndesuită de public şi împodobită cu cununi de flori frumoase.

Pe faţa poporului şi îndeosebi a părinţilor a căror prunci erau prezenţi s'a observat un mare interes de a-ş convinge despre secerişul tinerelor mlădiȚe, de-a asculta cu drag răspunsurile drăgălaşe ale iubiţilor lor fii.

La oarele 2, apoi se începe esamenul cu sfânta cântare »Împărate Ceresc.«

Programul era mare, compus fiind din 20 puncte. Pruncii răspund frumos şi energic, de unde s'a putut constata, că au fost stăpâni pe materia propusă, şi că zelosul inv. Isidor Dopp s'a nisuit din toată puterea a da învăţaceilor săi o creștere bună spre a fi folositori patriei şi neamului lor. Nu e deci mirare dacă poporul îl iubeşte şi stimează ca

pe un adevărat luminător. Duplu îi este meritul, încă și din acel motiv, căci pe lângă ocupațiunile lui pe terenul cultural a dovedit, că se interesază și împlinește cu conștiință chemarea sa de învățător.

Esamenul a ținut aproape 5 ceasuri, căci era pe la oarele 7 când Prea On. Domn protopop Ioan Mo'dovan încheie esemenul cu cuvintele din s. evanghelie despre sâmbătorul cel harnic, — asemănând și spunând, că locul sunt pruncii, cari cercetează școala, sâmbăta este știința, iar sâmbătorul este învățătorul, dela carele depinde rezultatul secerișului. Acestea cuvinte au fost rostite într'un ton atât de dulce și pătrunzător, încât au stors lacrimi din ochii părinților prezenți. La auzul acestor frumoase și blânde cuvinte un bun creștin Ioan Matei Popa din Mediaș, a dat dlui protopop 4 cor. spre a se împărți între școlarii cei buni și diligenți. Tot acest bun creștin a donat sf. biserici gr. cat. din Mediaș 400 cor; cari fapte îi pot servi spre laudă, — iar altora de exemplu. Dintre inteligenții cari au fost prezenți am întemnat pe doamna Dopp ved. fostului ingineriu Ilie Dop, precum și sora sa d-soara Elena, apoi domni: Coșciug, Michail Cucui, învățător în Ibișborf, George Samoilă inv. în Bratei, și Mihail Tatar inv. în Ațel.

Pruncilor buni și diligenți li s'au împărțit premii, cărți frumoase de cetit și bani.

Astfel sa finit esamenul dela aceasta școală, îndulcind inimile celor prezenți, precum îndulcește laptele din țitele maicelor gara copiilor.

»Patriotul«.

De lângă Năsăud.

Adunarea invet. gr.-cat. »Mariana«
în comuna Mocod

Vă scriu rândurile de față încă sub impresia frumoasei și impunătoare primiri făcute reuniunii învățătorești gr.-cat. »Mariana«, filiala Năsăudului, de cătră bravul popor al comunei Mocod și vrednicii săi conducători.

Duminecă, 21 Maiu a. c. reuniunea invet. »Mariana«, filiala Năsăudului, și-a ținut adunarea sa anuală în frunțașă comună grănițarească Mocod, cale de 1 oră departe de Năsăud.

Primirea ce s'a făcut reuniunii noastre învățătorești cu aceasta ocaziune, dragostea și ospitalitatea de cari au fost împărțâși membrii ei, nu vor rămănea neșterse în inimile noastre a tuturor, cari părtași am fost la aceasta, ear' reuniunea »Mariana« va însemna ziua de 21 Maiu 1905, cu litere neșterse în analele sale, ca dovadă vie, neperitoare, că aceasta reuniune are baze solide, are rădăcini puternice în iubirea și dragostea poporului din acest ținut.

Comuna Mocod, așezată tocmai la marginea vestică a fostului district al Năsăudului, este una dintre frunțașele comune grănițarești de pe Valea Someșului, comună nouă și frumoasă ce a jucat rol însemnat pe vremea graniței militare și care a dat din șinul său o inteligență numeroasă, o mulțime de

bărbați culti și vrednici și în special o serie întreagă de dascăli luminați și conștii, cari au făcut fală nu numai comunei lor natale și statului învățătorec, ci întreg neamului românesc.

În comuna Mocod au văzut pentru prima oră lumina zilei dascăli luminați de pie memorie: *Silvestru Tomi*, care întreaga sa avere a testat-o fondurilor școl. conf. năsăudene, pentru scopuri culturale, apoi *Vasile Murășan*, care aproape o jumătate veac, de pe catedra de dascăl popular, a propagat cultură și lumină în popor; tot în Mocod s'a născut și dascălul dascălilor, fericitul *Vasile Petri*, pe care abia sunt câteva luni, de când l-am petrecut cu toții la vecinul mormânt. Perderea lui neașteptată o jelesc nu numai Mocodul și școala sa, — moartea lui V. Petri este o puternică lovitură pentru școala românească de pretutindeni.

Poporul mocodean: viguros, inteligent, plin de viață, s'a achitat și cu aceste ocaziuni în mod perfect față de reuniunea »Mariana« și membrii ei.

Duminecă dimineata în ziua adunării, la marginele hotarelor comunei, un imposant banderiu de călărești așteptă pe membrii reuniunii învățătorești, ce aveau în frunte pe Rvds. dn vicariu Ciril Deac, inspector școl. conf. președintele reuniunii invet. generale, având ad latus pe președintele filialei Năsăudului a reun. »Mariana«, dl *Ignatius Seni*, învățător la școala normală din Năsăud și secretar al fondurilor școl. conf. districtuale.

Intrarea în comună fu întâmpinată de entusiaste strigăte »să trăiască« ale poporenilor înșirați pe ambe laturile drumului; ear' în mijlocul comunei, înaintea bisericii și școalei poporul întreg, în frunte cu inteligența, aștepta sosirea oaspeților mult iubiți.

Aicea harnicul învățător local, *Romul Denușian*, întâmpină reuniunea cu o vorbire plină de căldură și entusiasm, ursând oaspeților »bun sosit«, la ce Rvds. dl Vicariu, răspunzând în termeni aleși, accentuă însemnătatea adunărilor învățătorești pentru popor, mulțumind Mocodenilor pentru însuflețirea dovedită față de cauzele reuniunii »Mariana« și a învățătorimei și astfel pentru cauzele școalei românești.

La orele 8 a. m. conform programei, membrii reuniunii asistă în corpore la serviciul divin, pontificând Rvds. dl Vicariu, ear' cântările dela misă au fost executate de corul improvisat de învățători. — La finea misei Rvds. dl Vicariu, ținând predică ocazională pentru popor, îndemnându-l a-și iubi biserica și școala, cele două mari și sfinte instituțiuni, ce ne-au mai rămas, ca puternic zid de apărare a limbei și legii noastre strămoșești.

După finea serviciului divin, se servi învățătorimei un bogat dejun atât în sala școalei conf. cât și în ospitala casă a preotului comunei, dl *Valeriu Vêrtic*, care și cu aceasta ocaziune a dovedit, cât de mult știe a se însufleți pentru cauzele de obște ale poporului, concretizându-se la pastoriei sale.

La 10 ore a. m. — după alegerea comisiunilor: critisătoare, verificatoare și pentru înscrierea de membri noi, —

se începură esamenul și anume: ni clasele inf. conduse de învățătorul Romul Denușian, ear în clasele superioare de Gregoriu Drăgan, ambii învățători conf. locali.

Sala școalei frumos decorată cu verdeată și flori, ținuta învățătorilor întru toate corectă, metodică observată, — școlarii curați, inteligenți, bine-disciplinați, răspunsurile lor clare și la loc, — totul îți dovedea, că te găsești la o școală, care poate orupa loc de frunte față de multe alte școli din ținut.

Finindu-se esamenul, cu o mică și foarte potrivită cuvântare a Rvds. dl Vicariu, președintele esamenului, cuvântare plină de căldură și adevăr adresată atât părinților prezenți, cât și pruncilor școlari, — se începu după o scurtă pauză: *ședința reunită învățătorești*.

Președintele filialei, dl *Ignatius Seni*, în cuvântul de deschidere, accentuă însemnătatea reuniunilor învățătorești pentru cultivarea și dezvoltarea poporului pe toate terenele, arătând, că reuniunea »Mariana«, ca una care este cea mai veche, cea mai număroasă între reuniunile surori din patria noastră, aseminează în serviciul cultivării și luminării poporului nostru și este fericit, că se află în comuna Mocod, care a dat neamului românesc intelegință atât de numeroasă, o serie întreagă de bărbați culti și luminați.

Își îndeplinește o pioasă datorință, amintind de bărbații vrednici ai neamului nostru și ai școalei românești, fosti membri ai reuniunii »Mariana«, fericirii: *Silvestru Tomi* învățător ear mai târziu căpitan c. r., *Petru Vêrtic*, paroch al Mocodului, *Vasile Vêrtic*, oficiant militar c. r. și perceptor al fondurilor centrale școl. districtuale grănițarești năsăudene, *Toma Hontlă* jude cerc., *Vasile Murășan*, învățătorul model și *Vasile Petri* învățătorul și profesorul luminat, primul pedagog la noi la Români, toți fii ai Mocodului, cari au fost cinstea și mândria nu numai o comuni lor natale ci a ținutului întreg, — după cari președintele deschizând ședința, salută membrii și oșpeții numeroși cu un călduros »bine ați venit«.

M. L.

(Va urma.)

Intrunire agricolă.

— Invitare. —

La invitarea frunțașilor comunei Do bărcă comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu« va ținea Duminecă la 2 Iulie n. c. în aceasta comună o

Intrunire agricolă,

la care se va vorbi despre cultura viilor, a pomilor și a albinelor, cum și despre însemnătatea însoțirilor de credit sătești sistem »Raiffeisen«.

La întrunire se invită toți membrii și sprijinatorii Reuniunii noastre agricole.

Sibiu, 17 Iunie n. 1905.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Pant. Lucaș,
president.

Vic. Tordășianu,
secretar.

PARTEA ECONOMICĂ.

Omidele de varză.

Omidele fluturului de varză sunt cunoscute atât econoamelor, cari cultivă verze pe întinderi mai mici pentru trebuințele casnice, cât și economilor, cari se ocupă cu cultivarea acelor pe întinderi mai mari, fie pentru trebuințele casnice, fie pentru vânzare.

Omidele fluturului de varză se ivesc în fiecare an într-o măsură mai mică; în câte un an se ivesc într-o măsură așa de mare, că nu se mulțumesc numai cu nimicirea totală a verzelor, ci după-ce au gătat cu acestea se apucă de foile de calarabe sau în lipsa acestora și de foile de hirean.

Omidele acestea stricătioase se prăsesc din ouăle fluturilor de varză, pe cari le depune fluturul acesta alb la începutul verei pe foile de calarabe, hirean, dar' mai cu seamă pe cele de varză. Fluturul își depune ouăle acestea în nește grămejoare galbine în dosul frunzelor. Din ouăle acestea mărunt după două săptămâni es niște omide mici, de culoare albă-verzie. Pustiirea ce ele o fac la început nu se prea poate vedea; însă după ce mai cresc se urcă în vârful frunzelor, le găuresc și rod până ce ajung la cotor, așa încât nu rămân decât vinele acelor.

După-ce omida s'a dezvoltat pe deplin, câtră toamnă când se taie verzele, ea încă ese din verzării și călătorește mai departe. Pe timpul acela putem vedea omidele grase urcându-se pe trupina pomilor, pe garduri, ba une-ori intră chiar și prin locuința economului, unde se prefac în nimfe (păpuși) și astfel iernează. Primăvara după ce dă căldura nimfele acelea se prefac în fluturi albi, cari din nou încep la depunerea ouălor. Și fiindcă atunci foile de varză nu sunt dezvoltate de ajuns, își depun ouăle pe frunzele de rapiță sâlbatică, pe muștar ș. a. Pe acestea crește apoi a doua generațiune, care după-cum am arătat mai sus, pustiște verzele.

Economii încep la nimicirea acestor omide de regulă numai toamna când ved, că acelea nu glumesc cu pustiirea verzelor. Dar' atunci e prea târziu, pentru-că pe timpul acela și așa ele se prefac în nimfe și astfel nu mai rod la frunze, ci se retrag prin locuri ascunse. Nimicirea omidelor pe toamnă se face prin aceea, că se culeg de pe foile de varză în anumite vase cu apă și apoi se dau la galițe sau se calcă și sdrobesc acolo pe loc cu picioarele. Tot în modul acesta se pot nimici și nimfele de pe trupinile pomilor și de pe garduri.

Din cele de mai sus, cunoscând modul de vițuire al fluturului de varză putem afla mai ușor și mijloacele de stîrpire împotriva aceluia. Mijloacele acestea de apărare și stîrpire se iau îndată primăvara. Prima generațiune a fluturului, care constă din fluturul acela alb, pe care îl vedem sburând ici-colea, trebuie prinsă și nimicită, încă înainte de ce femeiușca ajunge ca să-și depună ouăle. Prin nimicirea fluturilor primăvara, ne scăpăm verzăriile de mii și de mii de omide, pentru-că trebuie bine să ne însemnăm: o femeiușcă depune atunci pe frunzele de rapiță, muștar ș. a. dela 200—300 de ouă, din cari se desvoltă apoi în decursul verzei tot atâta fluturi, cari la rëndul lor își depun și ei ouăle mai târziu într'un număr tot așa de mare pe frunzele de varză.

Ca mijloc de apărare împotriva omidelor de varză mai poate servi și acela, ca în apropierea verzăriilor să nu lăsăm să crească rapiță sâlbatică, muștar, hirean și alte plante, pe cari îndatinează a-și depune fluturul ouăle lui.

Fluturul de varză din a doua generațiune sboară peste verzării într'un număr de tot însemnat, așa că acela nu se mai poate nimici așa ușor, ca cel de primăvară. De aceea e mai cu scop, ca dacă nu am nimicit generațiunea primă, să lăsăm până când generațiunea a doua 'și a depus ouăle pe verze. Atunci ne ducem apoi și îndoină puțin frunzele aceloră căutăm grămejoarele de ouă, pe cari le apăsăm și nimicim acolo pe frunze. Nimicirea aceasta se

repește în decurs de câteva zile, până când adevă vedem, că ne-a succes pe deplin.

Dacă cumva am întârziat cu nimicirea ouălor de pe frunze, fie din cauza timpului, fie din cauza altor împrejurări economice, atunci tot ne mai rămâne încă timp, ca să nimicim prin apăsare cu degetele omidele mici abia eșite din ouă. La nici un caz se nu lăsăm timp omidelor de a se putea împrăstia în toate părțile peste verze, de oare-ce într'un asemenea cas e cu mult mai greu de a le stringe și nimici.

E de mare înșămătate pentru econom, ca se stie cari sunt dușmanii omidelor pe cari apoi să-și ocrotim și apărăm, ca se ne poată ajuta și ei la stîrpirea acelor. Intre acestia pe lângă paserile cântătoare se mai numără încă și niște țințari mici, cari se incuibează pe trupul omidelor și le molestează până ce le nimicesc cu totul. Nimfele acelea galbine de mărimea ouălor de furnici, cari se ved pe trupul omidelor bolnave, pe pomi, garduri ș. a. sunt nimfele acestor țințari, pe cari unii economi și grădinari nepicepuți le nimicesc, pe când ele ar trebui cruțate și ocrotite.

Stîrpirea omidelor de varză cu deplină isbândă se poate face numai prin o lucrare unită o tuturor proprietarilor de verzării. Nu este de ajuns lucrarea unuia, ci se recere o lucrare obstească a tuturor. Pentru-că ce folosește unui econom, dacă el își va curăți verzăria sa de ouă sau omide, ear' vecinul său le va lăsa necurățite? De sigur că omidele de pe verzele necurățite vor trece cu timpul și pe cele curățite și astfel primejdia e gata.

Așa stând lucrul este prea firesc, ca micul econom, ca și marele econom se iee de cu timp măsurile de lipsă pentru stîrpirea omidelor de varză, ca nu cumva din nepăsarea sau lenevirea unora se suferă daune și aceia, cari s'au ostenit și poate au și cheltuit mult, pentru-ca se-și poată asigura o bună recoltă de verze.

Ioan Georgescu.

VESELIA.

— Foita glumeată a „Foi Poporului”. —

Țiganul în căruță.

— Dialog. —

De Emanuel Suciu, inv.

(Pe bină se vor pune 3—4 brăduleți, ear' în fund se vede o pădure de munte.)

Românul:

(Vine obosit din dreapta.)

Sunt aproape două oare

De când sui pe munte 'n sus

Ș'acum eată că uritul

Chiar în spate 'mi-s'a pus.

Da-'l depart eu, îi știu leacul,

Trag o doină Românească

Trag un cântec de și brazii

Mai c'or sta să mă însoțească:

(Cântă.)

„Cântă puil cucului

„Pe-o clenguță a bradului,

„Ș'asa cântă de frumos

„De cade frunza pe jos,

„Ș'asa cântă de cu jale

„De-'mi cade frunza 'n cărare.

„Cucule, pasăre sură

„Rupe-ți-aș limba din gură

„Că de când te-am ascultat

„Tot de rele 'mi-ai cântat

„Și de când te-am auzit

„Tot de rău 'mi-ai prorocit“.

(Vorbește.)

Așa-'i zău! bine zice

In proverbul românesc

Că . . .

(Stă uimit la auzul cântecului ce se aude la ceva depărtare, prin — pădure.)

Ce-aud?! ce-aud pe cărare.

Par'c-aud ceva cântare. —

Țiganul:

(Scoboară dela stână cu 'o vedriță de lapte pe cap și se aude horind prin pădure în partea stângă.)

Frunză verde daulică

Acum nu-'mi mai este frică,

*) Cântec din popor.

Că p'aci-'i pădurea mică

Nu-nu-nu dorule, nu mări.

Românul:

Ceva cântec voinicesc

Într'un ton c'am — țigănesc.

Țiganul:

(Horește ceva mai tare.)

Ș'apoi dela stână cine-'mi vine

Da zău Rupa bogătanul

In veadra cu cășuleanul

Hai-nai-na și hai nai na mări.

Românul:

Ahaha! asta-'i ortacul ?

Stai să bag în el pe dracul

(Se ascunde în grabă după tufă.)

Țiganul:

(Apare horind pe bină.)

Ș'apoi frunză verde de tutun

Vie-'mi șapte hoți în drum

Ba și Dăian hăl vestit

Că nu vreau să știu nimic.

Trai lai la și frunză verde, mări.

Un izvor sigur de înavuțire

sau
Stupăritul.

de
George Malcan, învățător.
(Urmare).

Tot cu cercetarea de prinăvară a stupilor, aflând că vre unul n'ar avea hrană de ajuns, îi dăm faguri cu miere astupată, care anume a fost păstrată spre acest scop. În lipsa acestora, dăm și miere stoarsă, adică fără faguri. Aceasta însă o ferbem (cu puțină apă) spre a se prăpădi vietățile intrate cumva în ea. Ne având miere de loc, dăm zahăr alb, ori galbin (candis) Ferbem la un loc trei părți zahăr cu cir cam ca miera de grot.

Spuma ce se ridică în decursul ferberii o înlăturăm. Nutremântul se dă albinelor numai preste noapte. Ce n'au putut duce peste noapte, dimineața se ia și se pune din nou numai în noaptea viitoare. Nutremântul se pune în blidișele și tot deauna în stare caldă. Vom griji ca se nu rămână picături cumva pe jos, asemenea ne vom feri de a le da ziua nutremânt albinelor, căci în acestea casuri ni se fac albinele răpitoare, ceea-ce e un rău foarte mare în stupărit. De cumva fagurii în coșnițele cu stupii cărora le dăm nutremânt, ajung până jos și albinele ni se scoboară la nutremânt, punem sub blidișele cărămizi calde, prin ce le atragem. Preste nutremânt în blidișele punem câteva bucățele de pae, ca albinele să se așeze pe ele, prin ce le ferim de înecat.

V. Munca de vară a albinelor și datorințele stuparului!

Primăvara pe dată ce dă căldura și încep ierburile și pomii a înflori, își încep și sirguincioasele albine munca lor, de a clădi faguri și a aduna hrana puilor, cari acuma se prăsesc cu miile.

Albinele au lipsă acuma și de multă apă în lucrările lor, cu facerea fagurilor și clocitul puilor. Pentru aceea vara după ploi le vedem sugând cu lăcomie picăturile de pe flori și frunze, ducându-le acasă. Asemenea le vedem cărând picăturile de rouă, ele is silite, săracile a-și cerca norocul prin bălți, părae și alte ape, în cari foarte multe se înecă.

Ca să scăpăm albinele de o asemenea moarte, le vom pune aproape de stupină la loc luminos, vre un vas cu apă pentru care vom pune bucățele de pae, așchiuțe ari muschiu curat, pe care se se proptească albinele. Apa trebuie mereu înprospătată.

Când timpul e urît și ține mai multe zile, le vom pune chiar și în coșnițe apa de lipsă, căci neputând ele ieși afară, ușor se bolnăvesc fără apă. Spre acest scop, le punem un burete muiat în apă, care din când în când se svintă și se înproștează.

Albinele au lipsă și de alte materii, mineralice și mai ales de sare, pentru aceea le vedem des umblând și pe la gunoiu. Le vom da deci bun ajutoriu, punându-le în ceva, aproape de stupină și puțină sare mărunță și jilăvită sau le vom băga din când în când câte o lingură de sare în apa ce li-o punem.

Lucrarea albinelor pe acest timp când livezile, pomii, și grădinile sunt pline de flori merge foarte repede.

În coșnițele pline cu faguri din trecut, se prăsesc albinele potop.

În cele ce nu's pline cu faguri, repede se clădesc faguri și se sporește și aci vîzînd cu ochii numărul albinelor.

(Va urma.)

Espozitia »Asociațiunei«.

De astă-dată voim să atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra uneia dintre cele mai importante părți din viitoarea espозиție a »Asociațiunii« și să-i rugăm să sprijinească cu tot-dinadinsu această frumoasă întreprindere, care va putea fi un titlu de onoare pentru întreg poporul nostru din această țeară.

Partea etnografică.

Desp. A. Situațiunea geografică, viața comunală și casele Românilor din țară.

Sect. I. Situațiunea geografică.

(§. 1.) 1. O hartă etnografică a Ungariei, după posibilitate în relief, va prezenta teritoriul locuit de Români. Comitatele cu populațiune românească se vor distinge prin o culoare

mai vie, în diferite nuanțe după proporția dintre locuitorii români și neromâni (0-25, 25-50, 50-75, 85-100%).

Se vor expune apoi și alte harte etnografice, în diferitele edițiuni disponibile, care vor arăta teritoriul ce-l ocupă întreg elementul românesc.

(§. 2.) 2. Tablouri grafice vor prezenta cuta Românilor în populațiunea țării și în comparație cu celelalte popoare conlocuitoare, apoi creșterea numărului lor după recensămintele ce se fac din 10 în 10 ani.

Pentru aceste tablouri se vor lua de bază datele oficiale ale serviciului statistic al țării, după publicațiunile editate de acesta.

(§. 3.) De procurarea hartelor și datelor necesare, precum și de aranjarea acestui despărțământ va îngriji biroul Asociațiunii.

*

Sect. II. Viața comunală.

(§. 4.) 1. Partea istorică. Aici se vor expune:

a) documente și diplome vechi, ce privesc istoria comunelor, mai cu samă înființarea și privilegiile lor, precum și fazele mai însemnate prin care au trecut ele; apoi statute, concluze (hotărîri) conspecte, registre, matricule, rațiocini, bugete și alte documente vechi despre organizarea comunelor, funcționarii și reprezentanții lor, despre familiile și locuitorii lor, despre edificii, vite, etc., despre impozite, taxe și alte contribuiri comunale, cu deosebire despre contribuiri pentru scopuri culturale și filantropice, despre starea instrucțiunii, etc., în fine planuri și conscripțiuni (ocolnițe) vechi ale comunelor;

b) acte, statute și alte documente despre țehuri și tovărășii (însoțiri) comunale de odinioară, despre ramii de industrie și negoț, ce au purtat locuitorii lor și în genere despre ocupațiunea locuitorilor;

c) obiecte vechi, cari privesc viața și obiceiurile din trecut (embleme, steaguri, lăzi, răvașe, table, sigile, uniforme, etc. în fine.)

d) tablouri vechi cu vederi ale comunelor ale eventualelor tortărețe (cetățui, întărituri) ce au aparținut lor.

(§. 5.) 2. Stările actuale:

a) din fiecare despărțământ al Asociațiunii cel puțin câte un tablou fotografic al unei comune caracteristice de pe teritoriul său, prezentând vederi generale ori o stradă sau piață principală cu grupuri de popor (acestea eventual și în tablouri separate);

Ș'acum vie-'mi ursu 'n cale
Că mi-'l apue de spinare
Și-'l trântesc de-adura 'n vale.
(Flueră și voește să treacă prin dreapta)

Românul:

(Mișcă tufa.)

Țiganul:

(Spăriat)

Auleo!! tulai călcăm'ar

Auleo! jupâne urs!!

Românul:

(Mișcă mai tare)

Țiganul:

Auleo! măriă ta

Iartă-mă nu mă mânca!

Românul:

(Sentură tufa.)

Țiganul:

Auleo! uite vedrița

Măncă cașu și jintița.

Românul:

(Cu voce tare)

Stai pe loc, că io-'s Dăian

Vestitul de căpitan!

Țiganul:

Auleo sfinte Dăiene

Iartă-mă că nu am bani.

Românul:

(Tot din tufă.)

Nu vreau bani, te vreau pe tine

Vreau o piele de Țigan

Ca să-'mi fac din ea un ham.

Țiganul:

(Tremurând.)

Auleo! ham, ham, țiucate-aș

Ham să-'ți faci din pielea mea?

Zău nu-'i bună, zeu trăsni-m'ar

Nici măcar de o curea

Că-'i prea mare frica 'n ea.

Românul:

Dacă nu, vedrița jos!

Și te cară sănătoș.

Țiganul:

O pun, o pun măriă-ta

Eat' o pun aici pe loc, (o pune)

Doamne dăi la domnu bine

Doamne ține-'l cu noroc

Sfântă maică luminată

Serie-'i urma domnului

Chiar la masa raiului.

(Voește să plece.)

Românul:

(Ese rizind din tufă.)

Hahaha! da ce-'i cumetre

Haha! da te-am oblit!

Țiganul:

(Mirat.)

Hei, bată-te gheunoaia

Da urît m'ai păcălit,

Măi cumetre, mănecuți gluma

Zău c'asa m'am spăriat

De și pērul sub căciulă

Oblu 'n sus s'a ridicat.

Românul:

Hahaha! dar' în câmtare

Cum mi te-ai fost lăudat?

Țiganul:

(Zimbînd.)

Ean' mai lasă-mă 'n cărigă

Nu te mira de cântat,

b) planuri ale comunelor și ale hotarelor lor după starea de azi;

c) date și ilustrațiuni despre instituțiuni comunale, filantropice, culturale etc. (despre spitaluri, azile de săraci și de copii, despre școli, despre fonduri, ce servesc acestor scopuri, despre reuniuni, etc.).

Tot în secțiunea aceasta se vor expune monografii, tipografii și istorii ale comunelor și orașelor, diplome de nobili, etc.

(§ 6) Despărțămintele Asociațiunii sunt recercate a procura în cadrul bugetelor lor tablourile fotografice amintite sub p. 2 a), mai departe sunt invitate ca în scopul colectării obiectelor înșirate sub celelalte puncte ale acestui capitol să se adreseze la primăriile respective membrii din primăriile acelor comune și orașe, dela cari se poate spera, că vor participa la expoziție, precum și la alți bărbați, cari sunt în posesiune de asemenea obiecte de expus, sau pot exoperă espunerea lor.

(§. 7.) Cu aranjarea și înzestrarea acestui despărțământ se încredințează dl Stefan Stroia.

Sect III. Casele țăranilor români.

(§. 8.) Pentru aceasta secțiune se va cere dela fiecare despărțământ al Asociațiunii:

1. fotografia cel puțin a unei case țăărănești mai caracteristice, cu zidurile laterale și eventual cu un plan al intravilanului întreg.

Casele vechi (de preste 100 ani) câte se mai găsesc, se vor fotografia pentru expozițiune, atât în totalitatea lor, cât și detaliile mai caracteristice. După posibilitate se vor comunica numirile obicinuie în comună pentru singuraticile părți ale construcțiunii, apoi date despre vechimea caselor.

Planuri de case țăărănești.

(§. 9.) Pentru teritorul unde »Asociațiunea« nu are despărțăminte, se va face un apel la alte instituțiuni și eventual și la particulari, în ori ce caz și la adresele următoare:

a) pentru comitatul Arad la Asociațiunea aradană;

b) pentru Maramureș la Asociațiunea de acolo;

c) pentru districtele fostului confiniu militar la comunitatea de avere din Caransebeș și la reprezentanțele fondurilor grănițărăști din Năsăud și Sibiu.

Căci cămașa mea în spate
Uite așa o tremurat. —

Românul:

Hahaha! D'apoi dintr'alte?

Țiganul:

Uite ciubărul cu lapte. —
Cât ce-ajung cu el acasă
Mi-l așez coala pe masă
Fac la urdă, fac la brânză,
Fac jintiță, fac un caș
Ș'apoi Vineri dimineața
Haida cu el la oraș.

Românul:

Câte oi ai tu la stână?

Țiganul:

Numai una dai bătrână,
Ș'apoi s'o mai vezi neicuță
Ce hai dragă de lănuță.

(Va urma.)

Ca tablourile fotografice ce se vor espune, să se presinte uniform, toate fotografiile ce se vor face anume pentru secțiunile II și III ale despărțământului A. al esposițiunii, vor avea următoarele dimensiuni: înălțime 26 cm. lărgime 31 cm. și se vor trimite în câte 2 ex. necartionate.

De aranjarea secțiunii III va îngriji biroul Asociațiunei.

Reuniunea

învățătorilor români uniți din archidieceasă.

De lângă Murăș, Iunie 1905.

Atacarea bibliotecilor, atât a celor din centru, cât și a celor din despărțăminte, este cu mult mai momentasă, decât ca să nu ne ocupăm în scopul înființării lor încă într'un articol, rugând pe colegi, ca să nu pregete a-și comunica în public prin jurnale ideile lor, ca așa cestiunea să fie discutată și la adunarea generală de toamnă pe deplin clarificată, ca să se poată aduce decisiune definitivă, votându-se și sumele recente pentru înființarea bibliotecilor din centru și pentru augmentarea celor din despărțăminte.

Mulți vor obiecta poate, că pentru-ce să mai înființăm în Blajiu o bibliotecă centrală pe seama reuniunei, când acolo există deja o mulțime de biblioteci și colecțiuni de cărți! Așa este. În Blaj sunt mai multe biblioteci de o valoare mare însemnată, atât în ce privește conținutul cărților, cât și numărul lor. Precum stim sunt următoarele biblioteci: biblioteca archidieceasă, seminarială, a societății de lectură a clerului tiner numită »Inocențiu M. Cain«, a profesorilor de la gimnasiul superior, a elevilor gimnasiali, a alumnilor din internatele de băieți și de fete întemeiate de fericitul mitropolit Ioan Vancea de Buteasa. Poate să aibă și elevii preparandiei, ba poate și preparandia însăși câte o bibliotecă, dar după ce în raportul anual publicat despre starea institutelor de învățământ din Blaj nu se face nici o amintire despre existența și prepararea acestor biblioteci din urmă, trebuie ca cei din provincie să presupunem, cum-că acele sau vor fi desființate, sau în cazul cel mai bun vegetează numai.

Pe lângă aceste mai are Blajul prețioasă și bogata colecțiune de cărți rămasă de fericitul preposit Timoteiu Cipariu, precum se aude, până acum nearanjată și ne predată spre întrebuințare publică.

Din toate titlurile acestor biblioteci vedem, că nici una nu ne poate servi scopurilor noastre ale învățătorilor rurali, ba și în cazul când ar ținea una sau alta vre-un op pedagogic, acela nu ni-se dă spre folosință.

O reuniune ca a noastră învățătoarească are trebuință de bibliotecă centrală a sa proprie de un cuprins special pedagogic, unde să fie concentrate toate opurile de astă specialitate de renume european și de diferite limbi. Despărțămintele noastre 26 la număr, nu sînt în stare a-și procura atari opuri prețioase, ba nici n'ar fi cu scop, ca în starea noastră actuală să risipim puterile materiale în atâtea părți, precând după starea materială actuală și viitoare a reuniunei adunările generale fără de nici un scrupul ar putea consacra anual una sau două sute de coroane spre acest scop.

Pe lângă asta bibliotecarul nostru central dl E. Sabo ar putea în tot anul să publice

un apel către autorii și editorii cărților didactice, când apoi se vor îndemna mai mulți amici și binevoitori ai reuniunei, să dea spre scopul augmentării bibliotecii și cărți gratuite, mai ales când numele donatorilor se va publica în tot anul în raportul comitetului central, din care apoi și publicul cel mare, văzând prosperarea bibliotecii, se va afla îndemnat a dăruii și din partea sa cărți, ba și bani în foloșul ei.

•Murășanul•.

Ulise, viteazul din Ithaca.

Povestire istorică de Silvestru Moldovan.
(Urmare.)

A doua zi când își deschise ochii, văzu aproape de el, pe țărmul riului câteva fete fecioare, mândre ca mândrenia, cari se jucau și saltau vesel. Era rogu-vă fata craiului Feacilor, care venise cu slujnicele la riu să spele haine și după-ce gătară cu spălatul, să apucară de joc, cum e rîndul tinerețelor sburdalnice. Că rogu-vă, dragii mei și ai cui vă are, pe vremea aceea și împărătesele și crăile lucrau tot felul de lucruri de-ale casei, torceau, țeseau, dăpănuau și spălau haine, ear nu ca acum, să se înțorțoneze în heli mătăsuri și să șadă cât e draga de ziulică pe canapele de barșon. . . Și zău, că așa era bine, era mai bine atunci ca acum. Dar' să mă întorc earăș la a mea poveste, din care acum puțină mai este.

Ulise se apropiă de fete și după ce le spuse, că este un biet nenorocit, rătăcitor pe mări și aruncat de valuri la țărm, le rugă să-i arete încătrău e orașul și să-i spuie unde șede craiul ostrovului. Fata craiului îi spuse și ea cine este și îl călăuzi până în oraș, unde se duse apoi la palatul craiului pe care îl chema Alchinoos. El avea dragi, mei o pălură minunată, ca din povești, cu părți de aramă și perți de aur, de străluceau ca soarele, ear intrarea era păzită de câni făcuți din aur și argint.

Ulise se minună mult de ceea ce-i vedeau ochii, apoi intră în lăuntrul palatului, unde fu bine primit de regele și regina. El spuse că este un nenorocit, a cărui naie a fost zdrobită de valurile mării, scăpând el singur în insula zinei Calipso. Le povesti apoi, cum a petrecut la zină și prin ce primejdii a trecut, până ce a sosit aici.

A doua zi s'au întrunit în adunare la curte toți fruntașii Feacilor, ca să puie la cale treburi de-ale țerii, apoi după adunare se apucară de petrecere. Vinul curgea spume-gător în cupe de argint, ear tinerețul se încinse la joc, după cum este rîndul tinereții. Și în toiul veseliei veni și cântărețul curții, orbul Demodocos, care în sunetul harpei cânta în vers farmecător despre resboiul treian, despre dragostea zeului Ares cu zeita Afrodita și în urmă despre calul de lemn de la Troia, făcut de Greci, la sfatul și îndemnul lui Ulise din Ithaca. Și versul îi era dulce și pătrunzător, ear în inima lui Ulise deștepta vechile amintiri despre luptele grele de sub zidurile Troiei. Și atunci el suspină și fără de voie ochii i-să implură de lacrimi, ceea ce văzând regele Alchinoos, opri pe cântăreț și zise:

— Să încete, fruntași ai Feacilor, cântărețul, fiindcă cântecul lui nu înveselește, ci întristează pe oaspele nostru și-i stoarce lacrimi de durere din ochi. Ear tu străine spune-ne, cum îți este numele și din ce țară ești? Spune, pe unde ai umblat, ce țeri și popoare ai văzut? Și spune, de ce te-a cuprins durerea, când ai auzit versul duos despre luptele de la Troia?

— Ți-a murit acolo vre-un fiu, ori frate, ori vre-un prietin iubit? Spune-ne cine ești și de unde vii în mijlocul nostru?...

Ulise nu se mai putu răbda atunci și zise:

— Dacă chiar voiți, să știți, că eu sunt Ulisse, fciorul lui Laerte și patria îmi este ostrovul Ithaca. Sunt douăzeci de ani, de când am părăsit-o, mergând ca resboinic cu năile mele, împreună cu ceialalți viteji ai Grecilor, la Troia. Zece ani am luptat și suferit sub zidurile ei și abia atunci am putut-o nimici cu vicleșug, făcând Grecii la sfatul meu calul uriaș de lemn, despre care a cântat adineaori Demodocos. Aceasta aducere aminte m'a înduioșat și m'a făcut să lăcrămez. Și durerea mea e cu atât mai mare, cu cât după căderea Troiei a trebuit să rătăcesc prin țări și pe mări necunoscute alți zece ani, până ce am sosit aici la voi, și a trebuit să văd cu ochii mei mi-s'au prăpădit rënd pe rënd corăbiile și toți soții, scăpând abia eu singur cu viață... Aceste în întâmplări vreau să vi-le povestesc din fir păr, așa cum s'au petrecut.

(Va urma.)

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Berea în Ungaria. În Austro-Ungaria au fost în anul 1904 în total 1418 fabricanți de bere. În Ungaria s'au fabricat 1.479,094 hectol de bere după care s'a plătit dare 6.247,898 cor. Dintre fabricile de bere cea mai multă bere a fabricat anul trecut bereria Dreher din Steinbruch (Kőbánya), anume 380.029 hectol.

Roada în America. Rapoartele oficiale din Washington spun, că starea sămănăturilor în America e foarte bună, așa că se poate aștepta o roadă bogată. Cu deosebire grâul va da roadă îmbelșugată.

Têrgurile în Porumbac. Primăria comunală din Porumbacul-inf. anunță, că comuna Porumbacul-inferior (Alsóporumbak) pe viitor își va ținea târgul de vite în 14 Apr. și 1 Septembrie; ear' cel de mărfuri (têrg slobod) în 16 Aprilie și 3 Septembrie st. n. a fiecărui an.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Rêhău.

În 25 Decembrie 1904 murind în America (oraș Madison) în urma unei întâmplări nenorocoase iubitul și neuitatul meu soț Toma Irimie, am rămas să port singură sarcinile familiei și a doi copilași mititei. În aceasta stare a mea desnădăjduită consăteanul nostru Nicolae Lupu și Solomon Baciș din Vinerea, îndemnați de o adevărată dragoste creștinească au întreprins o colectă între Românii aflați în Hannibal, în favorul nostru celor nefericiți.

Suma colectei de 150 cor. zic una sută cinci-zece de coroane adresată dlui paroh N. Cărpinișean s'au primit dela densusul întreagă în fața primăriei comunale. Pentru aceasta dănie creștinească și atât de frumoasă mă simt îndatorată în toată viața mea a aduce sincerile mele mulțumite, marinimoșilor dăruitori și mai ales începătorilor N. Lupu și Solomon Baciș și mă voi ruga pertru densusii și pertru toți contribuenții în toate zilele vieții mele, ca bunul Dumnezeu să le răsplătească din da-

ruile sale cele bogate, să-i apere cu mâna sa cea tare și să-i acopere cu scutul său cel înalt să se reîntoarcă sănătoși și cu pace la familiile lor.

Asemenea mulțumesc bunului părinte N. Cărpinișean, care cu un tact deosebit a limpezit afacerea colectei, mulțumind pe toți care socoteau a avea parte în ea.

Marinimoșii contribuenți sunt următorii:

Solomon Baciș și soția 2 cor. 50 bani, Vinerea; Nicolae Lupu, Dumitru Irimie, Ioan Munthiu, fiecare câte 2 cor. 50 bani toți din Rêhău; Vasile Stoicoiu, 1 cor. 25 bani, Romos; Nicolae Căndea și Ioan Căndea, frați, Dumitru Chirilă, câte 1 cor. 25 bani, toți din Lancrâm; Dumitru Hățăgan, 2 cor. 50 bani, Șeușă; Apostol Coțomani, 1 cor. 25 bani, Mețoiu-Grecia; Ioan Ursu, 2 cor. 50 b., Sebeșul-săs. Ioan Neagu, 1 cor. 25 b. Aciliu; Danil Trifon și I. Trifon, frați, câte 1 cor. 25 b. din Lancrâm; Nicolae Ganciu, 5 cor. Călnic; Nicolae Ghibu, Ioan Bărbușiu, Vasile Bunea, câte 1 cor. 25 bani, din Călnic; Simion Androne, 1 cor. 25 bani, Sebeșul-săs.; Ioan Popoviciu, 50 bani, Aciliu; Ioan Bucur, I. N. 50 bani, Lancrâm; Ioan Macarie 2 cor. 50 bani, Ioan Șara, George Savu, Nicolae Androne, câte 1 cor. 25 bani, Lazar Marta, 2 cor. 50 bani, toți din Pian; Ioan Cioban, 1 cor. 25 bani, Săcel; Vasile Velican, 1 cor. 25 bani, Lunca; Alexandru Rusu, 1 cor. Lunca; Antoniu Muleș 50 bani, Aciliu; Antonie Dragomir, 2 cor. 50 bani, Aciliu; Vas. Idu, 1 cor. 25 bani, Micăsasa; Petru Dotcu 50 bani, Țapu; George Stanciu, 1 cor. 25 bani, Achim Fulea, 2 cor. 50 bani, Dumitru Moga, 2 cor. 50 bani, toți din Rêhău; Vas. Moga, 1 cor. 25 bani, Ilie Idu, 75 bani, Micăsasa; Nicolae Borlea, 1 cor. 25 bani. Lunca; Nicolae Lupu, 1 cor. 25 bani, Vinerea; Ioan Schiopu, 1 cor. 25 bani. Ioan Chirilă 2 cor. 50 bani, Ioan Bucur, 50 bani, Iosif Lupu, 1 cor. 25 bani, Dionisiu, Blaga, 1 cor. toți din Lancrâm; Avram Avram, 1 cor. 25 bani, N. Oprea 1 cor. 25 bani, Avram Muntean, 50 bani, din Sebeșul-săs.; Dumitru Martin 1 cor. 25 bani, Seliște; Michail Blidar, 2 cor. 50 bani, Petrifalău; Nicolae Dămian 2 cor. 50 bani, Pianul-de-jos, Avram Santeiu, 1 cor. 25 bani. Pianul-de-jos; Nicolae Nistor, 2 cor. 50 bani, Chirion Maniu, Toma Tatu, câte 1 cor. 25 bani, toți din Rêchita; George Istrate Nicolae Vasilica, Silviu Pop, Andreiu Hădrian, Iuliu Pop, câte 1 cor. 25 bani, Dum. Ispas, 50 bani, Emilian Ispas, 1 cor, 25 bani, Ioan Mihă, 75 bani, Nicolae Ban, Ilie Ban, Alexa Mărginean, câte 1 cor. 25 bani, toți Daia; Vasile Mățiu, 3 cor. 25 bani, Ioan Murăș, 50 bani, Dumitru Gaston, Iacob Floca, Ioan Mățiu, Vasile Frățilă, fiecare câte 1 cor. 25 bani, toți din Aciliu; Ioan Stoican 50 bani, Cristian; Danil Sârbu, Ioan Roșu, Nicolae Albu, câte 1 cor. 25 bani, Ieronim Stanciu, 75 bani, Ioan Todor, 1 cor. 26 bani, toți din Lancrâm; George Mărginean 50 bani, Cugeriu; Ignatie Urban, 50 bani, Vinerea; Adam Stănuț, 1 cor. 25 bani, Romos; Vasile Surdu, 2 cor. 50 bani, Iosif Bădilă, 2 cor. 50 bani, Ioan Bădilă, 1 cor. 25 bani, ambii din Deal; Teodor Filmon, 1 cor. 25 bani, Ciugud; Achim Fofeldea, Nicolae Bota, câte 2 cor. 50 bani, din Rêhău; Danil Dumitreasa, 1 cor. 25 bani, Sebeșul-săsesc; Ioan S. Cutean, 1 cor. 25 bani, Călnic; Pavel Neagu, 5 cor., Lazar Ursu, 1 cor. 25 bani, Pianul-de-sus; Ioan Hățăgan, 1 cor. 25 bani, Ispas Hățăgan, 2 cor. 50 bani, Șeușă; Nicolae Cunțan, 1 cor. 25 bani, Drașov; Vasile Cunțan, 1 cor. 25 bani, Cunța; Isar Toma, 50 bani, Gelmariu; Simion

Timariu, Ioan Miga, câte 1 cor. 25 bani, din Pianul-de-jos. Suma 150 cor.

Rêhău, 12 Maiu 1905.

Văd. Marla I. Toma Irimie.

CRONICĂ.

Dar pentru biserică. Vrednicul fruntaș și comerciant din Reciu, Partenie Roșca condus de simțul iubirii către casa lui D-zău și a faptelor bune singure neperitoare și dincolo de mormânt, văzând lipsa de mijloace a bisericii noastre greco-orientale din Boz, în scopul clădirei unei biserici nouă aici, s'a îndurat a dăruir spre scopul acesta nobil zece care de peatră de munte, promitând că și în viitoriu va mai sprijini biserica noastră. Pentru acest dar îi aducem și pe celea aceasta în numele întregului popor gr.-ort. dela noi cea mai adâncă mulțumită, dorind ca bunul D-zău să-i răsplătească aceste fapte mariinimoase și după moarte, numărându-se pe viitor între binefăcătorii bisericii noastre, care se mai află mulți imitatori. D-zău se-i lungească firul vieții la mulți fericiți ani! Boz la 10 Iunie 1905.

Ioan Stângu, par. gr.-or.

Cununia prințului svedian Gustav Adolf. Săptămâna trecută s'a serbat în Windsor (Anglia) cununia prințului svedian, Gustav Adolf, cu princesa de Conaught, Margareta. Între gratulațiile sosite a fost și o telegramă a lui Michelsen, primministru Norvegiei și Werner, presidentul casei deputaților, cari au felicitat pe prințul în numele poporului norvegian. Tot aceștia au felicitat din acest prilej și pe regele Oscar, pe care dăunăzi l-au lipsit de tron, dar acesta a respins gratulația.

Cutremururile de pământ în Scutari. despre cari am scris mai înainte, se repetază neîncetat și acum, făcând nouă pagube. În oraș sunt ruinate cele mai multe case. Locuitorii sunt foarte spăriați și locuiesc în șetri, în câmp afară. În împrejurime cutremurele au cauzat asemenea mari pagube.

Insule de vânzare. Statele-Unite din America vreau să cumpere insulele Danemarcei din India-ostică. Danemarca vinde insulele din cauză, că populațiunea lor a sărăcit de tot și ea cheltue pe an 80 mii de dolari pentru insule mai mult, decât sunt venitele. Prețul de cumpărare este 7 milioane de dol.

La atentatul contra regelui Alfonso XIII. Poliția din Paris a constatat, că anarhistul care a săvârșit încercarea de omor cu bombă împotriva regelui Spaniei, se numește Avino, e de 23 de ani și de loc din Barcelona. (Spania). După atentatul cu bombe din 1903, în Barcelona, Avino a fugit din Spania în Franța, în orașul Lyon, ear' acum s'a ivit în Paris.

Lumină electrică în Sebeș. Rënd pe rënd orașele și grăselele noastre încep a fi luminate cu lumină electrică. Mai de nou se introduce electrică în Sebeșul-săs. anume, în Sebeș e pe cale a se înființa o întreprindere electrică, care are de scop să lumineze orașul cu electricitate și să dea putere electrică fabricii de hârtie dela Petrifalău. Întreprinderea o face o societate din Viena, investind în ea un milion de coroane.

Despărțământul Orăștie al »Asociațiunii« a fost în vremea din urmă în nelucrare. Comitetul central al »Asociațiunii« a însărcinat ca delegat al său pe dl. secretar dl. Ioan I. Lăpădatu, să reconstituie despărțământul. Spre acest scop dl. Lăpădatu a convocat la Orăștie pe Duminecă 25 Iunie c. o adunare extraordinară de constituire, invitând în deosebi inteligența din despărțământ a lua parte la adunare.

Casuri de moarte. Véd: Clara dr. Maniu n. Coroianu ca mamă, Dr. Cassiu Maniu, véd: Elena dr. Popu n. Maniu, Dr. Iuliu Maniu, Cornelia Maniu ca frați și surori, Iuliu Coroianu, Sabin Coroianu, și soția Emilia, Lucreția, véd: Erdélyi n. Coroianu, Demetriu Coroianu, protopop, ca unchi și mătușe, Livia, Ionel, Mateiu și Clarița Popu ca nepoți și nepoate, Dr. Ioan Erdélyi Cornelia Erdélyi, Traian D. Erdélyi și Romul Erdélyi Livia, Augusta și Iuliu Coroianu, Ladislau Vaida, Simeon Maniu ca veri și verișoare adânc întristați anunță decedarea mult iubitei și neuitatei fice respective surori, nepoate, verișoare și mătușe. Sabina Maniu, întemplată după lungi și grele suferințe în Blaj la 13 Iunie 1905 seara la 10 ore, provezută fiind cu sf. Sacramente ale moribundilor. Așezarea spre vecinică odihnă a rămășițelor pământești s'au întâmplat în Blaj, la 15 Iunie 1905 după amiază la 4 ore în cimiteriul comun.

— Cu inimă frântă de durere aducem la cunoștința tuturor rudeniilor și cunoscuților, cum că prea iubitul nostru fiu și frate Nicolae Suci, inginer de băi, după un morb îndelungat și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 1. Iunie st. v. a. c. în etate de 27 ani în Spring Osămintele scumpului nostru defunct s'au așezat spre odihnă eternă Vineri în 3 Iunie a. c. la 3 ore d. a. în cimiteriul bisericii gr.-or. din loc. Rafila Suci mamă, Florian, Silvia și Rosalia Suci frate și surori.

— În Ufalău (I. Aiud) a reposat în 16 Iunie Ioan Radu, fruntas țeran, tatăl episcopului nostru dela Orade.

Strămutare de cancelarie. Dl. Dr. Vasile Dan, avocat în Sibiu și-a strămutat cancelaria advocațională tot în strada Măcelarilor. Nr. 8 preste drum de la hotelul Meltzer.

Moartă de frică. În Deva a intrat zilele trecute în crișma lui Laufer un țeran beat și a cerut beutură. D-na Laufer n'a voit să-i dea. Țăreanul a făcut larmă și a amenințat-o cu un cuțit. D-na Laufer s'a spăriat așa de tare, încât a căzut jos moartă.

Uciderea unui ministru. Marți în 13 Iunie n. când Delianis ministrul-president al Greciei, era să intre în palatul dietei, un anume Gheorakis i-a implantat în pânțece un cuțit. Atentatorul cu mulți ani mai înainte își ucisese soția și petrecut optsprezece ani în temniță. La ascultare a zis, că a ucis pe ministrul din răzbunare pentru-că avea plănuț să casseze localurile de joc de cărți din întreagă țară.

În urma ranei primite ministrul Delianis a murit Mercuri. Moartea lui a produs jele în țara întreagă, fiind-că în el Grecia perde pe unul dintre cei mai buni bărbați de stat și mai devotați patrioți.

Petrecere în Bungard. Ni se scriu următoarele: E fapt că fruntașul comună Bungard timp îndelungat nu a ajuns pe tapet decât poate prin »crastaveți»; viața se părea moartă, nici o animație; se desvoltase involuntar o clasă conservativă, care nu vrea să știe de nimic, de 20 ani nici măcar o simplă petrecere, zic înainte deaceasta cu vre-o 20 ani învățătorul S. Necșa a probat a preda cu școlarii o mică piesă: de atunci nici poveste. Bungardul dormita, trăgea de moarte, asupra lui era întunec bezna. — Dar' providența divină a dispus altfel trimițând în toamna anului 1904 pe o păstoare tină, înzestrată cu talente mari, frumoase, cu o bunătafe năpusă, și această păstoare este d-șoara Ricuța Săvoiu. Munca ei a fost cunună de lauri, a făcut un examen extraordinar, toți erau mândri de ea, laudele erau neînțetate, învingerea sa glorioasă a ajuns la culminație prim petrecerea împreună cu teatru, aplausele nu se mai sfârșeau, cununi, buchete de flori sburau la zăloasa învățătoare, cântările a fost tare bine executate. Deasemenea și piesa; dintre diletanții cari au știut ce va să zică a preda o piesă, am recunoscut pe învățătoarea d-șoara Săvoiu, d-na Moșoiu, d-șoara Necșa, bine a predat pe Graur și pe boerul Sandu dl Nedelcu resp. dl T. Necșa.

Interesul din partea Bungărzenilor a fost tare slab, 9 familii au luat numai parte, pe atât a fost de viu din partea comunelor vecinase și din Sibiu.

Alegere de notar. În comuna Feleac (I. Cluj) a fost ales de notar săptămâna trecută substitutul de până acum, Dozsa.

Têrg oprit. Bântuind în Sibiu boala de porci, pe teritoriul orașului Sibiu sunt oprite târgurile de porci.

Inmormântarea principelui Leopold de Hohenzollern. Inmormântarea principelui Leopold a avut loc Vineri. În aceeași zi s'a oficiat în București la catedrala sf. Iosif un serviciu funebru, la care au asistat membrii guvernului, reprezentanții terilor străine în capitală, precum și reprezentanții autorităților civile și militare. Regele și Regina României, cari după cum am spus, au plecat luni spre Sigmaringen, vor lipsi 10 zile din țară. La întoarcere Majestăților Lor se vor opri la Sinaia și vor lua reședința de vară la castelul Peleş. Curtea a luat doliu pe 6 luni, ear armata pentru 3 luni. Regimentul de infanterie Dâmbovița, al cărui șef era defunctul principe, a fost reprezentat la înmormântare prin colonelul său Aurel Dimitrescu, fost adjutant princiar, care a depus o cunună în numele oficerilor acestui regiment.

La ceremonia funebrelă, care s'a făcut în Berlin, au asistat afară de părechea imperială germană, întreaga curte imperială, miniștrii și diplomații. După terminarea prohodului, sicriul a fost transportat la gară, urmat pe jos de împăratul Wilhelm, principii germani și de curtea imperială. Aici sicriul a fost așezat într'un vagon special și pornit spre Sigmaringen.

Despre scaldă Előpatak se scrie: Sezonul de scaldă s'a pornit anul acesta în 15 Maiu în proporții mari, între cele mai frumoase prospecte. Deja înainte de deschiderea scaldă s'a manifestat un interes deosebit; din locurile cele mai depărtate ale patriei, și chiar și ale străinătății au cerut în măsură estra ordinară prospectele nouă ale scaldă, apărute zilele aceste. Noul director activ al scaldelor Imecs Ernő a pus în lucrare multe transformări și renovări; lucrul lui e, că oaspetii adunați în număr mare, în 15 Maiu au putut fi primiți în ordine perfectă. Profesorul Reger fiind cu elevii lui la scaldă în călătorie de studiu, și-a exprimat cea mai mare satisfacție asupra celor esperiate la scaldă. Scaldă aceasta de vechi renume a Săcuimii — cu izvoarele ei vindecătoare asemenea izvoarelor de Karlsbad — a dat mai de nou spre înflorire frumoasă; aceasta scaldă și merită în adevăr cel mai mare sprigin de oare-ce ea oferă tot ce publicul pretinde de la o baie. Izvoarele ei cu putere vindecătoare fără păreche, aierul, poziția, scaldăle ei feruginoase, prevederea escelentă și efină, toate contribuie de-a urca renumele acestei scaldă. Agendele medicului de băi le face anul acesta Dr. Kelen Iózsef, cu cunoștințele sale speciale, el conduce institutul de masage, gimnastica svediană și hidroterapia, a căror aranjare modernă satisface și cele mai delicate pretenții.

Pap Elek, deputat dietal, a sosit la Előpatak pentru a-și vindeca boala de stomac mai veche; și în anul trecut la aceste izvoare a aflat vindecare acest bărbat escelent și cunoscut al partidului 48-ist.

Fabrică de mașini agronomice. Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra institutului despre fabrica de mașini agronomice din Arad, deschisă de dl. Vulcu I. Maxim

Note și reflecțiuni la situația politică a Românilor din regatul ungar — cu acest titlu a apărut în tipografia noastră un studiu interesant, de dl. Aurel Ciato. Prețul 1 cor. pentru România 1 leu 20 bani.

Răgușală și catar. La răgușală și aprinderi mai ușoare de gât face cele mai bune servicii boraxul-imperial în apă de gargarizat. La catar de nas se recomandă a trage pe nas câteva minute borax-imperial cald și va intra în curând o plăcută ușurare și delăturare a catarului.

Sunt unele boale, cari rămân ascunse în corpul omenesc ani de-a rândul, dar dacă se ivesc odată, nu se pot delătura decât cu multă și grea osteneală. Dacă din contra,

omul și-ar fi căutat de un timp de sănătate s'ar fi liberat de suferințe prin o cură de 4—6 săptămâni. Astfel atunci nu s'ar fi desvoltat din acreala de stomac umflătură de stomac, din învêrtoșarea fierei peatră de fiere, din slăbiciunea de oase boala engleză și muirea oaselor, și din greutatea de urinat nu s'ar fi desvoltat podagră etc. etc. Cine are astfel de presemne, să se supie unei cure de 4—6 săptămâni în scaldă Lipik și se stea de ea radical, poate să fie convins, că el a făcut ceea-ce e mai bine pentru el și ceea-ce îi dă scut în viitor.

Și pentru aceasta nu trebuie ceva mijloace deosebite, deoarece în Lipik se găsesc azi pentru bani puțini, locuințe bune și uscate, culină escelentă, o scaldă minunată și curățenie ideală pretotindenea, cu un cuvânt tot ce este de lipsă pentru un bolnav. Este sigur, că cei ce sufer de boale de constituție sau de catar al organelor de respirație, de mistuire sau al urinei, cei ce au aplicare pentru podagră sau reumatism, pentru peatră în fiere, boală de rărunchi sau catar de beșică, cari au exudat vechiu, îngrășăminte escesivă sau gălci bolnavi, aceia se cerceteze izvoarele Lipik cu sigură nădejde, că renumele de mii de ani al acestei vestite terme va fi binefăcător și față de suferințele lor.

Onor. public de dame. Despre mijlocul de trumsețe al farmacistului Földes e în genere cunoscut, că Crema Margareta nu numai curăță, netezește și face fața moale asemenea catifelei, ci îi dă și un aspect alb, proaspăt și tineresc. Compus din părți constitutive întăritoare și ușurătoare, ele face bune servicii și ca mijloc igienic. Damele noastre îl iubesc, fiind acest mijloc cu totul inocent și liber de grăsime. Efectul cremei — Margareta — se ridică prin săpunul Margareta. Damele acelea cari folosesc pudră, laudă mult pudra-Margareta, care ține teintul uscat și îl ferește de soare și vânt. Acești articlii aleși de toaletă se pot căpăta în farmacie. Expediție pe postă: Földes, farmacist, Arad.

Producțiuni și petrceri.

În Alba-Inlia.

Reuniunea de cetire și cântări a econ și meserieșilor din Alba Iulia aranjează un Concert împreună cu dans Duminecă în 25 Iunie st. n. a c. în sala cea mare a hotelului »Europa« (A.-Iulia) cu concursul corului pedagogic din Blaj. Programul, e compus din II puncte. În pauză se joacă »Bătuta« și »Caluserul«. După producție urmează joc.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

G. Ch. în S. Am spus de atâtea ori, că nu publicăm anunțuri de cununie. decât de pe bilete tipărite.

F. S. în Sp — g. Vine acum; trimiteți-l și la foile ce le amintești.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Iosif Marschall.

Institutul de cură din Stirla scaldă Neuhaus lângă Cilli

isvor termic acrat cunoscut de mult, de 37° Celsius și isvor de apă feruginoasă, 397 m. preste nivelul mării, stațiunea ferată Cilli, 8 ore dela Viena și Budapesta, 4½ ore dela Agram, 5½ ore dela Triest. Băi termice, cură de beut, băi electrice, masage, gimnastică svediană, electroterapie etc.

Resultat de cură escelent

la boale de femei și de nervi, podagră, reumatism, suferințe de beșică etc. Tot felul de plăceri și distracții. Restaurante escelente, parc escelent, stațiune de postă și de telegraf. Prefuri moderate. Director și medic de băi Dr. HIEBAUM. Informații și prospecte se trimit fără spese prin direcțiunea de cură. 90 6—10

Seson din I Malu până în Octomvrie.

Oamenii mici.

Dacă oamenii mici când se întâlnesc și stau de vorbă, tema lor favorită e a filosofa, că ce soarte bună au cei bogați. Banul e ceva curios; o vorbă glumească zice despre ban, că el în sine nu ferește trebuie să-l și avem. Și dacă avem bani — așa gândesc, cei-ce nu au — atunci avem totul, ceea-ce există frumos și bun în lume. Bogatul — așa cugetă aceia, cari nu sunt bogați — își poate acvira toate cele pe banii sei: onoare, bucurie, sănătate, totul ce e plăcut în viață, ce o face fericită și plăcută. Dar' cel-ce are priviri mai adânci, nu poate decât să ridă de acest concept naiv, după care pu-

terea de vrajă a banului ar fi un Arcan contra tuturor necazurilor și mizeriilor omenesti. Cât de sărăcăcios se arată omnipotența aceasta a banului în ochii omului cugetător! Nu se petrec zilnic în palatele celor mai puternici, în locuința de gală a milionarului, tragedii din viață, pe cari omul sărac nici nu le cunoaște și cari adese-ori se iscă numai prin influința coruptă a unei averi nețermurite, cari conced implinirea fiecărei pasiuni, fiecărei dorințe. Și nici sănătatea nu poate banul să o redea proprietarului, căci înlesnirile, ce banii pot în ori-ce caz să-l procure, își ajung repede hotarul fizic. Aci se găte puterea banului și urmează egalitatea dintre sărac și bogat. De altcum de fapt pe acest teren știința și tehnica se străduiesc a șterge granițele și a face accesibile

și celor mai săraci invențiile metodelor moderne de cură. Să luăm numai un exemplu. Așa azi un muncitor din plata sa mică săptămânală încă e capabil a-și nutri copiii cu făina pentru copii a lui Kufeke, amestecată cu lapte, de oare-ce aceasta se dă copiilor numai ca supă subțire, care nu conține decât o lingură de supă de făină pentru copii în $\frac{3}{4}$ de litră. Aceasta cantitate mică din făina pentru copii e suficientă de-a face laptele de vacă mistuibil mai ușor și să-l mărunteze materia nutritivă. Făina pentru copii a lui Kufeke promovează formarea oaselor și a musculaturii, regulează esecelent mistuirea și copii nutriți cu ea escelează prin buna lor dezvoltare.

110 C. 2 1-1

Bolnavilor

de lupus și de muschiu de piele le împărtășesc deslușiri gratuit, cum am aflat eu vindecarea mea.

91 10-19

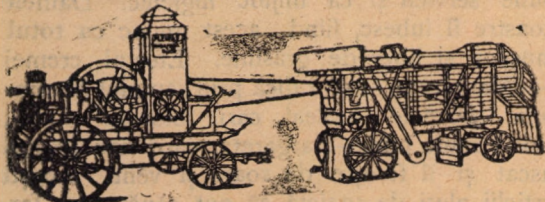
Marienne Miohl,
Viena, V., Pilgramgasse 6.

Informații rog numai în limba germană.

B. DÉNES, BUDAPESTA,
VI., Váci körút 61.

Representanța generală și depositul fabricii ces. și reg. priv. de mașine și motoare a lui Brauner & Klasek, urmașul ing. E. Plewa

recomandă motoare stabile cu benzină, gaz și vapor cu 2-100 HP. Locomobile cu benzină de 2-20 HP. Schițe pentru tragerea gazului în ori-ce mărime. Spesele motrice 2-3 bani per HP. și oră. Prețuri ieftine. Plătiri favorabile.

Preț-curant gratis.

Să cautați reprezentanți solizi în provincie.

79 9-12

RECLAMA

permanentă, cu scop și practică este sufletul, factorul dător de viață pentru ori-ce fabrică, întreprindere comercială, industrială și de negoț. Cum, unde și când se poate insera mai cu efect, mai bine și mai ieftin se poate afla în

Espediția de anunțuri

Iuliu Leopold

Budapesta, VII., Erzsébet-körút 54,

unde se mijlocește cu conștiințiozitate, punctualitate și ieftin publicarea inseratelor și reclamelor în toate foile și călindarele din Budapesta, provincie și străinătate. Planuri și prelim. de spese gratis.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpeta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fl. Pentru trimiteri franco 95 fl. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș: farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner. Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu se poate căpeta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 20 fl. franco.

8 13-26

Kaiser-Borax

Pentru întrebuințare zilnică în apa de spălat.

Boraxul-imperial chemic, curat, este pentru piele mijlocul de *înfrumusețare* cel mai *natural*, cel mai blând și mai sănătos, face apa moale, vindecă pielea dură și necurată și o face delicată și albă. Mijloc antiseptic probat pentru îngrijirea gurii și a dinților și pentru folosință medicală. Precauțiune la cumpărare! Veritabilă numai în cartoane roșii cu 15, 30 și 75 bani, cu instrucțiune detaliată. Nici-când liberă! Mai departe: săpun Maek-Pasta, săpun de Borax-imperial, săpun de lapte de crim, săpun Tola, prav de dinți Borax-imperial și Borax-imp. pudră de piele. Singurul fabricant pentru Austro-Ungaria: GOTTLIEB VOITH, Viena III/1.

Nr. 160 F.

Oroloage, obiecte de aur și de argint deposit dela fabrica

Iulius Erös

Sibiu (Nagyszeben) str. Cisnădiei 3,

Cel mai mare deposit

din Transilvania dela fabrică, de oroloage, juvaturi, obiecte de aur și de argint al lui Iulius Erös Sibiu (N.-Szeben), strada Cisnădiei nr. 3.

Toate obiectele de aur și de argint sunt probate și examinate oficios și pe fie-care obiect este oficială vizibilă „marcă”, afară de aceasta să dă garanță în scris despre veritatea fie-cărui obiect.

Prețuri-curante ilustrate se dau la cerere gratis și franco. 24 19-52

Nr. 160 F. Orologiu de nickel, cu coperiș dublu, foarte masiv 7 cor. 50 bani.

Sanțuri de nickel 50, 70, 100, 140 bani.

Sanțuri de argint 2 cor. 90 bani până la 10 cor.

Șinoare pentru orologiu, 20, 30, 50 bani.

Casse de fer și oțel sigure contra focului

și spargerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri ieftine.

Pentru edificiile comunale, de matriculă și parohiale cu prețuri reduse și pe lângă plătire în rate.

A se adresa la:

Prima fabrică trans. priv. ces. și reg. de casse de fer și oțel

a lui

181 1-

A. G. ÖSZY, jun.,

Sibiu — Nagyszeben.

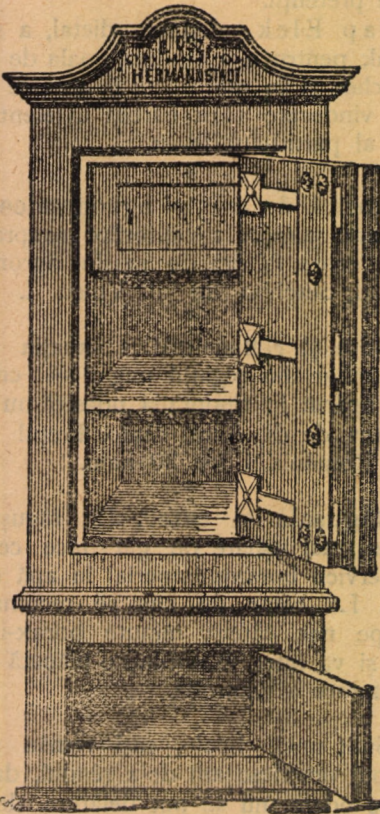
Depotul:

Piața Hermann,
pal. Habermann.

Fabrica:

Str. Măcelarilor Nr. 30,
vis-à-vis de Catedrală.

Preț-curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Banca de asigurare „TRANSILVANIA“ din Sibiu

8 45-52

—** întemeiată la anul 1868 **—

în Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viață întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **95,727.010 coroane.**
Capitale asigurate asupra vieții: **10.102.362 coroane**

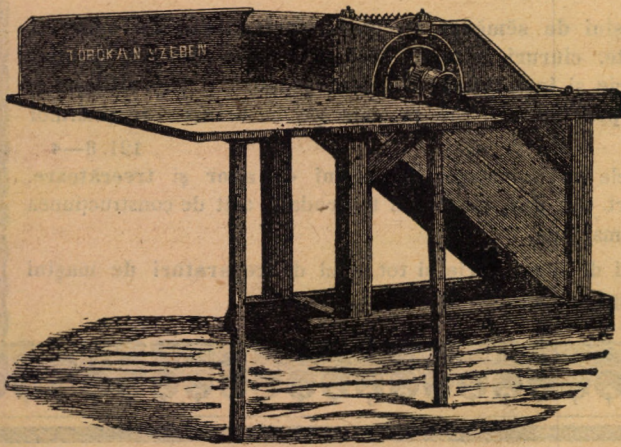
Dela întemeiere institutul a solvit:
pentru despăgubiri de incendii 3,249.832 c. pentru capitale asigurate pe viață 2,920.063 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiune în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etajul I., curtea I.,
și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Cluj, Făgăraș și Timișoara, precum
și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cele mai bune

mașine de îmblătit,
de mînat cu mîna, cu vîrtej și cu motor de benzin,
mori de curățit (ciur) în 3 mărimi,
triere, greble pentru fîn,
mori de mînat cu motori, apă și cu mîna

și tot felul de unelte și mașine pentru agricultură în
execuție recunoscută de solidă
sub garanță.

Prețuri ieftine, condiții
de plată favorabile.

Coase cu garanță, calitatea
cea mai bună existentă.

70 75 80 85 90 cm. lung.
Costă C. 1.60 1.70 1.80 1.90 2.—

Fiecare coasă ce nu con-
vine se primește îndăpărt
numai decât și se schimbă.

Fabrica de mașini agricole **AND. TÖRÖK**
Sibiu, Poarta-Cîsnădiei.

126 2—

Catalog franco și gratis.

Cunoscuta hîrtie de cigarette egipteană universală

A I D A

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ounei.

7 32-52

Moară!

În 2 Iulie 1905 se va vinde pe cale de
licitație benevolă celor cari vor oferi mai mare
preț, moara de apă cu două canale, fostă odi-
nioară grofească Tholdy, împreună cu 9 jug-
de pădure.

De moara se ține o casă de piatră, cu
trei apartamente de locuit și o grădină.

Gatul și canalul morii sînt restaurate de
nou, edificiile renovate.

Prețul de strigare 7000 cor.

Vadiul, ce este a se depune la casarul
institului înainte de licitație, este 10% dela
prețul de strigare.

Informații mai de aproape dă subscrisa
direcțiune. 128 2-2

Buia (Bólya), în Iunie 1905.

Direcțiunea institutului de eco-
nomii și credit, ca societate.

Tu

pentru îngrijirea pielii, în special pentru
a alunga pistruii și a avea o culoare de-
licată a feței, nu vei afla nici-cînd un
săpun medicinal mai bun și mai cu
efect, ca cunoscutul

săpun din lapte de crin

al lui Bergmann

(Marca: doi băieți)

48 16-25

de

Bergmann & Co., Teschen a/E.

Să afli de vînzare, bucata à 80 fl. în
Sibiu la:

Farmacia „la Ursu”, Piața-mare.

I. B. Misselbacher sen.

Gust. Meltzer, strada Cîsnădiei și strada

Gusterei 25.

Prima fabrică transilvană de stearin, str.

Cîsnădiei.

În Sighișoara: farmacia W. Lingner.

Giuvaergiu și graveur

A. MORAWETZ

Strada Cîsnădiei 14. SIBIU Strada Cîsnădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de **giuvaere, aur, ar-
gint și argint de China.**

= Cea mai renumită negustorie de aurărie. =

Atelier propriu pentru lucrări nouă
și reparaturi. 76 9—

= Serviciu real. Garanță conștientă. =

Domnii înaintați în etate
nu sînt oameni bătrîni,

dacă folosesc tabletele americ.
probate de cei mai renumiți
medici, cari redau puterea vi-
silă eschauriată. Mijloc exclusiv „**LYDOL**”
contra puterii virile eschauriate (impotență).
Scutit prin lege. Prețul 6 cor. Expediție zilnică pe
postă în toate direcțiunile de pe continent dela
farmacia **J. RADITZ**, la crucea albă

Budapesta, Fővámter 6.

(Vis-à-vis de hala de vînzare centrală).

Deposit principal la farmacistul **J. de Török**,
Király utca 12 și în farmacia Palatinul-tării,
Váci körút 17. 86 10-10

Anunț.

Casa de cârcimă comunală a comunei Viștea-superioară (com. Făgăraș) în 2 Iulie 1905 st. n. se dă în arândă pe trei ani următori, începând din 3 Iulie.

Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria primăriei comunale.

Viștea-sup., în 20 Iunie 1905.

133 1-1

Primăria comunală.

CETIȚI

„România Ilustrată”

singura revistă mare, enciclopedică, ilustrată și de actualitate.

Pe lângă o materie literară din cele mai variate și datorită celor mai distinși și gustați scriitori români, ca Coșbuc, Davila, Antemireanu, Tutoveanu, Dr. Crigorovitz, Radu Rosetti, Sadoveanu etc., revista „România Ilustrată”, care apare în București, sub direcțiunea dlui Ioan Rusu Abrudeanu, conține în fiecare număr între 40 și 50 de ilustrațiuni de actualitate din țară și străinătate.

„România Ilustrată” este cea mai răspândită și mai apreciată revistă de familie. Apare odată pe lună în câte 4 coale.

Costul abonamentului — 24 lei pe an și 12 lei pe jumătate de an — se poate trimite cu mandat postal pe adresa: Administrația revistei „România Ilustrată”, București, str. Regală Nr. 1. 130 1-5

Mașină de îmblătit de vânzare.

Motor de benzin de 6 puteri, batoza de 3 puteri, mașină nouă în stare bună aduce grăul curat în saci (garantată). O vând tare ieftin.

132 1-1

Simion Poplacean

Orlat (com. Sibiiului).

Urgent

e de-a se arăta, ca se se cumpere numai de cele mai bune

perii de dinți.

Schimb gratis a ori-cărei perii de dinți defectuoase. De sine înțeles imaginabil garantează mijloc nestricăcios de curățit dinții

Parfumeria Meltzer

129 1-6 Strada Cîsnădiei
Edificiul Comandei de corp,

Gustav Meltzer

Fabrică de săpun, strada Gușteriții.

Anunț.

Aduc la cunoștința on. public român, că am în deposit mașini de cusut și brodat sistem „Original Singer” spre vânzare și ofer avantajul că dau cumpărătoarelor instrucțiune gratuită în cusut, brodat și croit, în curs de 3 săptămâni, în localitățile mele, Szászsebeșul-mare Nr. 11.

Szászsebeș, în 30 Maiu 1905.

Cu deosebită stimă

127 2-3

Petru T. Muntean.

Pentru tipar responsabil Ionel Marsaball.

Victor Dahinten,

negustorie de fer

în Alba-Iulia, lângă Fântână.

Recomand marele meu deposit în pușculițe (sprituri) de peronospora de cele mai bune, și pe așteptare (accept), cum și toate soiurile de articli de fer și oțel, fere de plug, osii, cuptoare, spârherduri, cuie, șiroafe, pente de fer, trestie de stocatură, vase de culină, revolvere, patroane, coase, sape, lopeți, articlii de gumi, etc. toate de calitate cea mai bună și cu prețurile cele mai ieftine.

101 6-10

Cu distinsă stimă

Victor Dahinten.

Anunț.

Am onoare a aduce la cunoștință, că am deschis în

ARAD, str. lemnului (fa utcza) Nr. 1
o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

Vulcu I. Maxim.

Disponând de mijloace indestulitoare și spriginit pe experiențele mele estinse făcute în Austro-Ungaria, Germania și America, mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onor. public cu tot felul de mașini agronomice din material de prima clasă pe lângă prețurile cele mai avantajoase.

În special fabric diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmatoare de cucuruz, de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Seitană), prese de vin, pompe, precum și alți articoli de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagere și țiglariei mici și mari, după cele mai moderne și practice sisteme recunoscute în branșele mașinariilor susnumite. 121 3-4

Procur mijlocind prețurile cele mai avantajoasă mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrolu, spirt sau gas, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor, cât și de materialul cel mai bun.

Efectuesc totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot soiul de reparaturi de mașini cu prețuri foarte moderate, pe lângă un serviciu cinstit și prompt.

Institut de credit funciar din Sibiiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Imprumuturi ipotecare pe anuități.

Serisuri funciare, scutite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-ungară, se pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culantă, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efects publice monete strălne,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

închirierea de resorturi de casse de fer

(safe deposits), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 1 24-52

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

Cerșeala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresda — Budapesta.

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,
Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,
recomandă p. t. publicului
pentru sezonul de primăvară și vară
9 24—52

noutățile

sosite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din cari
se execută după măsură cele mai
moderne vestimente precum: Sacko,
Jaquete, fracuri și haine de
salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
noutățile de stoffe pentru **pardie-**
sluri și „Raglam“, cari se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra **reverenzilor** con-
fecționate în atelierul meu imi per-
mit a atrage deosebita atențiune a
on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
nez un rind complet de haine în timp
de 24 ore.

Cel mai bun
mijloc cosmetic!
Pentru dame ne-
învinzător de
lipsă!

Frumusețea femeiască

să poate ajunge per-
fecțiunea și susținea

prin crema cea mai es-
celentă și sigură, che-
mice curată, care nu
conține nici mer-
curiu, nici plumb,
e cu totul nestri-
căcioasă, se poate
căpăta în fiecare
farmacie, dro-
gherie și par-
fumerie

Acea-
sta po-
madă
pentru
față, de re-
nume uni-
versal de-
pătează pi-
struii, petele
de ficat, sgră-
bunțele, bubite
și alte necură-
ții de ale pielii, chiar
și crețele, semnele
de vârstă, vrăjește
teintul în alb fin și
proaspăt. Prețuri:
bocan mare 2 C., mai mic 1 C.
Pudră Margareta (în 3 feluri de
colori) C.1.20. Săpun Margareta
70 bani, Pastă de dinți Margareta
1 C. Apă Margareta pentru față 1 C.
Pe postă cu ramburs sau trimițând
înainte prețul expeditează fabricantul

COL. de FÖLDES, farm., Arad.

Depozite principale în Nagyszeben
în farmaciile:

Guido Fabritius, J. C. Molnár,
C. Morosher, drogh., G. Müller,
E. Rummel și la G. Meltzer, fabr.
de săpun și neg. de parfumerii.
66 5—5

Efect admirabil
de repede și
sigur.

Scutit prin lege.

Să ne păzim
de imitații!

Ocasiune rară!

Surprinzător de ieftin.

600 bucăți obiecte de pododă numai cu fl. 1.75.

Un orologiu excelent de precizie, aurit, cu
garanță că umblă bine 3 ani, împreună cu un lanț
potrivit; o cravată modernă de mătășă pentru domni,
3 bucăți batiste, 1 inel elegant cu piatră imit. pentru
domni, un portmoneu elegant de piele, 1 excelentă
oglinză de buzunar, 1 pereche de bumbi de manșete,
8 bumbi la piept, 3%, aur-dublă, unelte de scris de
nickel, 1 album dragălaș cuprinzând 36 de chipuri
cele mai frumoase din lume, 1 broș de dame pari-
sian, elegant, (novitate), 1 păr. de butoni de piatră
brilant similă, foarte seducătoare, 3 obiecte de lux,
mare veselie pentru tineri și bătrâni, 20 de obiecte
de corespondență și încă alte 400 bucăți diverse
obiecte, cari n'au să lipsească din nici o casă. Toate
la o altă cu orologiu, care singur prețuiește acești
bani, costă numai fl. 1.75. Trimiterea se face cu
ramburs sau cu plata înainte trimisă prin casa de
expedițiune

21 1—1

A. GELB, Krakau Nr. 40/II.

George Schenker & Fiu

Fabrică de spirt și deposit liber de spirt

Sibiu — Nagyszeben,

strada Rosenfeld Nr. 21 și strada Faurului Nr. 12.

Ofer rămânând liber, contra netto casa și dela fabrică sau deposit liber

34 10—

și anume per 100 litere-grade:

I-a rafinată 96% . . . cor. 160—	Spirt crud (articlu de făină) 90—91% cor. 162—
II-a rafinată 96% . . . 153—	Spirt crud (articlu incins) 90—91% 158—
III-a rafinată 96% . . . —	Spirt crud (art. de crumpene) 90—91% 154—

Licheururi, rumuri, rachuri calitate obicinuită la cumpărare de 26 litre, 1 litră = cor. 1.

Crumpene se cumpără aici întotdeauna.

Mare deposit

de

traverse și fer U
toate soiurile de rude de fer, tinichea.

Tei pentru conduct de apă din fer vărsat
și fer bătut, purtătoare de coridoare,
tevi de umblătoare.

Impletituri de trestie pentru stuatură,

place izolatoare de asfalt, pappă de coperis

la

AND. RIEGER

Prima fabrică transilvană de mașine agricole, turnătorie de fer și metale,
negustorie de articli de fer, Sibiu.

În atențiune bir . . . re!

Fiecare artist și specialist are ocazie de a putea alege un bun

Clavir,

Mignon,

Pianino,

Harmonium,

În salonul de clavire al lui F. A. Kauffmann și se recomandă cu căldură olavirele
cu mehanică de repetiție cu deosebire acelor pianiști, cari știu prețul modului de joc
foarte neted, ușor, favorabil în măsură mare pentru baterea și tehnica jucătorului.

Mechanica de repetiție este indispensabilă nu numai pentru ori-ce sală mai
mare de concert, ci s'a dovedit și ca foarte durabilă și cu deosebire foarte resistentă
și contra influențelor externe, »praf« etc.

În salonul de clavire al lui F. A. KAUFFMANN, Piața-mare nr. 14. (În vechiul
edificiu al comandai de corp), intrarea în Armbrustergasse.

Sunt în toată vremea în deposit olavire folosite, trase de nou cu piele, și se
fac reparaturi de specialitate de ori-ce soi în execuția cea mai solidă.

13 13—26

Tot acolo

»representanța exclusivă« pentru Transilvania a firmei: F. Robert Reinhold, pro-
prietarul mai multor distincții înalte și membru al comitetului școalei societății fabri-
canților de clavire din Viena.

Săpunul Schicht

cu marca:

„Cerb“

„Cheie“

„Cerb“

„Cheie“

„Cerb“

„Cheie“

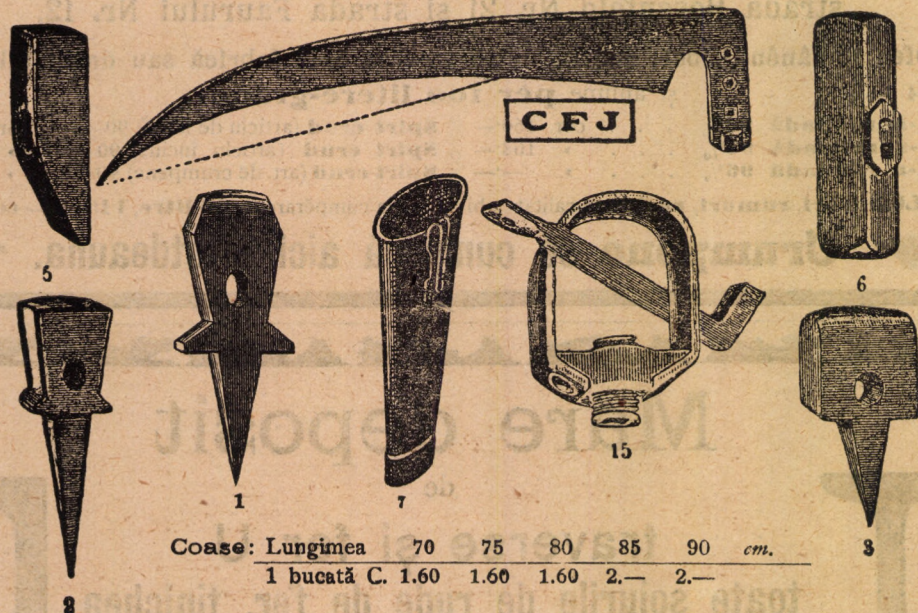
„Cerb“

„Cheie“

„Cerb“

„Cheie“

Carol F. Jickeli, Sibiu. (La coasa de aur).

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2.— 2.—

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, eu schimb ori-ce coasă provăzută cu semnul **CFJ** care nu ar corespunde, chiar și atunci, când ea a fost bătută și întrebuințată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Coasa aceasta cu semnul **CFJ** se mai poate procura la firmele următoare:

Societatea „Consum“, Cîsnădie,
Ioan T. Gross, Sebeșul-săsesc,
Regina Buchholzer, Cața,
Iosif Graef, Șona,
Michail Ehrman, Șeica-mare,
Michail Simonis, Dăișoara,
Carol Waedt, Bălcaciu,

Ioan Schlattner, Chișd,
Ioan K. Schuller, Agnita,
Iosif Schuster, Frăua,
Andrei Nemenz, Richisdorf,
W. Prischak, Brad,
F. Schnell, Sárkány,
I. Gans, Blaj.

113 5—

Nicovale, forma fig. 1 2 3 Ciocane, fig. 5 à 250 300 fig. 6 à 800 grame
1 bucată C. 1.— —.96 —.86 1 buc. C. —.86 —.90 C. 1.—

Nicovalele și ciocanele se vînd pe lângă garanție pentru fiecare bucată. Fiecare bucată, care s'ar dovedi sau prea moale sau prea tare, se schimbă.

Venețiană, fig. 15 fig. 7. Tocuri de cuți
pentru întepeneirea... ea $\frac{40}{42}$ mm. smălțuite pe dinlăuntru și pe dinafară
—40 1 bucată C. —.18

Cuți... în sus, în variație bogată. Indesebi recomand:

Cuțile americane 1 bucată C. —.40

Cuți de Bergamo vinete închise, cu semnul **CFJ** 1 bucată C. —.80.

Toporiște de coase, obicnuite de lemn C. —.44. — Toporiști pentru coase de holde (model introdus de *Julius Teutsch*) 1 bucată C. —.90.

Grable de fer pentru coasele de holde, pentru a le șirofa pe toporiștile obicnuite de lemn 1 bucată C. 1.30.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

în Carpații Bucovinei,
stație a căilor ferate, situată la confluența Dornel
și Bistriței-aurie

Palate monumentale de cură, apaducte din izvoare alpine, canalisație, lumină electrică, cale pentru biciclete, concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și pe plute.

Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, în anemie, arterioscleroză și exodate. Prospekte gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel. 105 8—10

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într-o chestiune atât de gingașă a se prezenta odată în persoană pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei examinări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce a fi examinată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoare pune marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau la cerere espresă se retrimit.

Un astfel de leacuitor și curător e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențiozitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții seculare, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metoda sa proprie de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de besică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și lătrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic de spital specialist :
Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 18 14—

Fabrică de casse.

Subscrisul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la.

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire om. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe dinafară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și așor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelon.

Gustav Mooss,

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăceli-mare Nr. 8.

12 10—